

Titu zlata plaketa Ptuja

Preteklo soboto je predsednik republike Tito s soprogo Jovanko sprejel na Brdu pri Kranju delegacijo mesta Ptuja, v kateri so bili predstavniki družbenopolitičnih organizacij F. Rebernak, A. Žagar, F. Tetičkovič, Z. Turnšek, F. Bagar, A. Gojčič, C. Panter in F. Voda.

Franjo Rebernak, predsednik SO Ptuj je izročil Titu zlato plaketo ptujske občine, ki mu jo je podelila občinska skupščina na svečani seji ani 27. septembra. Častnemu meščanu Ptuja je izročil tudi pozdrave naših občanov.

Franz Tetičkovič, sekretar OK ZKS Ptuj je izročil Jovanki Broz kristalno vazo, okrašeno s simboli našega mesta in pokrajine ob 1900-letnici.

Franz Voda, pomočnik tajnika SO Ptuj, je kot predstavnik borcev Lackovega odreda izročil Titu tri številke glasila »Odmev partizana s severne meje«, ki ga izdaja odbor Lackovega odreda. Dopisniki so preživeli borci odreda. Izročil mu je tudi album ptujskega filatelističnega društva, v katerem je pisemski ovitek z jubilejnim poštnim žigom in znakom, ki sta bila izdana v počastitev 1900-letnice Ptuja. Franz Voda je opisal borbo ob severni meji in izročil Titu pozdrave borcev Lackovega odreda.

V prisrčnem pogovoru je Tito med drugim vprašal, kako dela borčevska organizacija. O tem ga je seznanil Cvetko Panter, predsednik zveze ZZB in VVI ptujske

občine. Tito se je zanimal tudi, kako dela elektrarna v Zlatoličju, ki jo je lani svečano spustil v obratovanje. Po polurnem prisrčnem

pogovoru je ob slovesu Franjo Rebernak povabil Tita, da obišče Ptuj čim bo mogoče. Tito je poslal pozdrave občanom naše občine. ZR

Plaketa mesta Ptuja in darila za predsednika Tita in Jovanko Broz. Foto: S. Kosi.

Zgodovinska razstava Ptuj skozi stoletja

je odprta v dvorani mestnega magistrata v Ptuj.

Razstavo je pripravil zgodovinski arhiv v počastitev 1900-letnice mesta Ptuja in 25. obletnice osvoboditve. Prikazan je zgodovinski razvoj mesta Ptuja od rimskega Petovia skozi srednji in novi vek, skozi 19. stoletje do konca prve svetovne vojne.

Na razstavo, ki bo odprta do 30. junija, opozarjamo delovne kolektive in vodstva šol ptujske občine in okoliških občin.

Te dni doma in po svetu

EDVARD KARDELJ V MEHIKI

Na poti po državah Južne Amerike se je član sveta federacije Edvard Kardelj ustavil v Mehiki, ki je njegova zadnja postaja na poti. V terek je gosta iz Jugoslavije sprejel tudi mehiški predsednik Gustav Diaz Ordaz.

KONFERENCA ZAHODNIH KP V PARIZU

V Parizu so se sestali predstavniki 18 komunističnih partij iz zahodne Evrope. Tema razgovora je bila intervencija ZDA v Indokini. Udeleženci bodo zavzeli stališča ob razširitvi vojne v Indokini. Kot zanimivost naj omenimo še to, da so na konferenci sodelovali tudi predstavniki španske KP, ki je v ilegali.

LJUBIČIČ V PARIZU

Državni sekretar za narodno obrambo generalpolkovnik Nikola Ljubičič se mudi na obisku v Parizu, kamor ga je povabil francoski obrambni minister Michel Debre. Z jugoslovanskim gostom je tudi delegacija JLA, ki je v Ljubičičem na čelu obiskala vojaške enote francoske vojske v Sissonu in Colmaru.

OBISK KANADSKEGA MINISTRA

V Beogradu so sporočili, da bo 23. maja na povabilo državnega sekretarja za zunanje zadeve Mirka Tepavca, dopotoval v Jugoslavijo na uradni obisk kanadski zunanji minister Mitchel Sharp.

PRIMANJKUJE DELAVCEV PA TUDI ODVEČ JIH JE

Podatek, da v slovenski industriji primanjkuje kar 18.000 delavcev z visoko in višjo izobrazbo ter 106.000 delavcev, vsekakor ni razveseljivo. Lansko leto je iz Slovenije odšlo s posredovanjem zavodov za zaposlovanje v tu-

jino okoli 20.000 delavcev, na drugi strani pa se pojavljajo višji delovne sile, predvsem za tista delovna mesta, kjer je potrebna višja in visoka strokovna izobrazba. Torej, kaj je vmes, le goli statistični podatki, ali pa ponovno »sistemizirana« kadrovska politika?

JUGOSLOVANSKI TRAKTOR NA TRGU

Na novosadskem kmetijskem sejmu so prikazali tudi novi jugoslovanski traktor, ki ga izdeluje tovarna motornih vozil Torpedo iz Reke. Traktor »torpedo« ima 100 konjskih moči, posebno dobro pa bo uporaben za težja dela v gospodarstvu, kmetijstvu, gradbeništvu in transportu. Predvidevajo, da bo stal okoli 160 tisoč novih dinarjev.

MLADI O TISKU

V Ljubljani je bila problemska konferenca ZMS, ki jo je vodil predsednik republiške konference Mitja Gorjup. Sodelovalo je več kot sto mladih, razpravljali pa so o vlogi publicistike. Na konferenci so kritično ocenili kvaliteto mladinskega tiska, ki v naši družbi nima pravega mesta. Zavzeli so se tudi za to, da bi Slovenija morala imeti kvaliteten in sodoben mladinski tednik.

OBISK V ZAMBIJI

Delegacija Zveze sindikatov Jugoslavije je pod vodstvom sekretarja sveta ZSJ Marjana Rožiča odpotovala v Zambijo in Kenijo, kjer bo na večdnevnem obisku.

POTRES V SOVJETSKI ZVEZI...

Avtonomno sovjetsko republiko Dagestan je prizadel hud potres, ki je bil po mednarodni lestvici med 7 in 8 stopnjo. Uradnega poročila o škodi in morebitnih žrtvah niso objavili, opazovalci pa predvidevajo, da je škoda ogromna.

Skupna seja medobčinskih svetov ZKS v Ptuj Podružbljanje vseljidskega odpora

V sredo, 13. maja popoldne so se v dvorani Narodnega doma v Ptuj zbrali člani medobčinskih svetov ZKS območij Maribora, Pomurja, dela Koroške in Celja. Na skupni seji so obravnavali izvajanje priprav za splošni ljudski odpor in naloge komunistov. Seji je prisostvovalo več članov CK ZKS, komisije za splošni ljudski odpor pri CK ZKS ter komandanti in politični voditelji teritorialnih odredov na območju celotne severovzhodne Slovenije.

Sekretar medobčinskega sveta ZKS območja Maribor Lojze Briški, ki je predsedoval seji, je uvodoma povedal, da se je v dosedanjem delu na področju priprav splošnega ljudskega odpora razvilo dobro medobčinsko sodelovanje vseh občin severovzhodne Slovenije, kar narekuje tudi naš geografski položaj, družbenopolitična povezanost in tradicija iz NOB. To sodelovanje moramo razvijati najprej z enotnim programiranjem nalog splošnega ljudskega odpora, ob upošteva-

nju posebnosti vsakega območja in občine.

Vodja priprav za SLO pokrajinskega odbora Ivan Gradšek je obširno poročal o dosedanjih pripravah vseljidskega odpora. Dosedanje priprave so pokazale visoko stopnjo zavesti in pripravljenosti delovnih ljudi in mladine za uresničevanje zamisljive vseljidske obrambe.

Pomembni uspehi so bili doseženi pri formiranju teritorialnih enot, ki so kadrovsko popolnjene, opremljene s

(Konec na 9. strani)

Ob 25-letnici osvoboditve

Osvoboditev gornjih Haloz

Gornje Haloze so že od druge polovice leta 1944 veljale za napol osvobojeno ozemlje. Okupator se je zadrževal le v močno utrjenih postojankah (Rogatec, Majšperk, Zetale, Podlehnik in von Treckove enote pri Trčuju). Zadnje mesece so se postojanke še močno okrepile z ustaši in vlasovci. Uprizarjali so pogoste in močne hajke na osvobojeno ozemlje. Toda po čudnem naključju je bilo to območje med zadnjimi kraji v ptujski občini, ki je bilo povsem osvobojeno in očiščeno zadnjih ostankov sovražnika.

V času od 5. do 8. maja 1945 so se po vseh cestah, po ozkih dolinah tega območja pomikale nepretrgane kolone poražene nemške vojske in najrazličnejših enot njihovih sodelavcev. Toda po svobodnih hribih so že praznovali konec vojne. O tem je pok. Janez Prevoljšek napisal: »Po hribih okrog Vildona in okolici je vladalo splošno veselje. Partizani niso štedili z municijo, s katero so se predtem dobro oskrbeli iz zaloga »vermanshafta« v Podlehniku, s streljanjem v zrak so dali duška svojemu veselju. Tovariši iz okrajnega centra pa so se skupaj s haloško četo pripravljali na pohod v Ptuj.«

Zjutraj, 9. maja je izvidniško lovsko letalo Titove vojske prekontrolliralo to območje, zlasti še številne rove ob Maclju, ki jih je okupator s pomočjo prisilno mobiliziranega prebivalstva kopal pol leta, tu in tam je iz letala zaregljal mitraljezni rafal, toda rovi so ostali nemi, bili so prazni. Kmalu zatem so začele od Krapine prihajati enote 51. udarne divizije. Del enot je zasledoval sovražnika čez Podlehnik do Trčaja in po dolini Dravinje, drugi del pa je krenil po cesti do Zetala, kjer so za kratek čas postali, ustanovili vaško stražo in nadaljevali pohod po cesti proti Majšperku.

O tem mi je kmet iz Nadol pripovedoval tole podrobnosti:

»V noči na 9. maj so se po cesti Zetale — Majšperk umaknili zadnji Nemci. Mislim sem, da je sedaj zrak čist. Naložim hlode, že zdavnaj bi jih moral spraviti na žago na Slape. Proti poldnevu zaprežem vole in odpeljem. Pri Vapci vasi me znanec opozori, da ustaši ropajo in naj se hitro umaknem, sicer bom ob vole. Pustil sem voz in stopim najprej do ovinka Res vidim čez Dravinjo v Stogovcih vse zeleno soldateske. Postalo mi je vroče, brž skotalim hlode z voza in na vso moč gonim vole nazaj. Šele doma sem si oddahnil.«

V mraku so začele po cesti od Zetala prihajati partizanske enote. Vmes te bilo tudi nekaj voz z volovske vprege.

Kar me nekdo iz teme pokliče: »Pepek, daj zapreži junce še ti, pomagaj naši vojski!« Tedaj sem videl, da so vsi vozniki domačini, kmetje, ki so prostovoljno zaprežili, naložili orožje, hrano in drugo opremo, da utrujenim borcem vsega tega ni bilo treba nositi. Povedal sem, da je okrog Majšperka še vse polno Nemcev. Borcem se je ob tej novici še bolj mudilo... »Hajde za švabom, za švabom«. Brž sem zapregel, na voz so naložili nekaj opreme in tudi več izčrpanih borcev je prisledlo. Nekoliko me je bilo strah, kaj bo, če se srečamo z Nemci. Po drugi strani pa sem čutil v sebi posebno zadovoljstvo. Prav s temi

voli sem bil 2. aprila 1941 poklican na orožne vaje. Komaj sem se z njimi izognil bombam iz »štuk« in 11. aprila srečno prišel domov. Bil je videz, da je vse končano. Toda nočoj — po štirih letih — prav s temi voli zopet peljem vojake. Sedaj so vloge zamenjane: nemška motorizacija beži pred volovskimi vpregami. Kaj vse človek doživi?!«

Še je pripovedoval, da v Majšperku ni bilo več nobenega sovražnika, volovske vprege pa so tamkajšnji kmetje zamenjali s konjskimi, da so borci nadaljevali pohod proti Slovenski Bistrici in Mariboru, in kako so se pristržno poslovlili.

V Majšperku priprave na občinski praznik

Letos bo občinski praznik pri Jelovcih pri Majšperku. Glede na to je bila te dni v Majšperku prva redna seja komisije za gospodarstvo pri KS in KO SZDL Majšperk. Člani komisije Ivo Vidic, Ciril Murko, Jože Kolar, Rafko Mohorko, Franc Pišek, Jože Rakovec, Viktor Pislak in Ida

Slavnostna seja občinske skupščine bo verjetno v Majšperku. Glede na to bo treba urediti veliko dvorano. Več dela bo pri ureditvi kraja. Popraviti bo treba cerkveni zid, ki kazni izgled okolja. Urediti bo treba kapelico in njeno okolico. O tem bo treba obvestiti Zavod za

Majšperk

Paninc so razpravljali in določili kaj bo treba urediti v Majšperku in Jelovcih, da bomo občinski praznik v začetku avgusta dostojno praznovali. Predvsem bo treba poskrbeti, da bosta omenjena kraja ob prazničnih dneh lepo urejena in okrašana z zastavami, cvetjem, zelenjem...

Ob praznovanju občinskega praznika bo odprta na Jelovce nova cesta. Z gradnjo bodo pričeli v maju. Urediti je treba tudi druge ceste in mostove, ki vodijo v Jelovce.

Če to pripovedovanje in dogajanje povežemo s spomni Mitja Hribovskega o spopadu I. prekmurske brigade z ustaši in vlasovci v Halozah, si lahko predočimo naslednji potek zadnjih dogajanj:

Na umikajoče sovražne kolone po dolini Dravinje je s smeri Dravskega polja pritiskala I. prekmurska brigada, za njimi in od južne strani pa 51. udarna divizija. Edina prosta pot umika sovražniku je bila še cesta proti Poljčanam in Slovenski Bistrici. Toda ozka cesta je bila prenatrana. Zato se je skupina okrog 200 ustašev in vlasovcev v brezglavnem begu umaknila v »slepi kot« po cesti proti Stopercal oz. Donački gori. Toda tam jih je že pričakala Rogaška četa v zasedi. Padlo je nad 50 sovražnikov, 70 so jih ujeli; posamezne manjše skupine pa so se razkropile po okoliških gozdovih.

Te skupine so še nekaj dni strahovale prebivalstvo samljenih kmetij okrog Brega in Donačke gore in zagrošile več hudih zločinov. Med drugim so v Starem Bregu pri Makolah zverinsko ubili in se nad njo sadistično življali mladinsko aktivisti in kurirko Angelo Kampar. Toda kmalu je enota KNV tudi ta predel povsem očiščila ustaških in drugih zločinov. Hribovski zaselki kmetije, ki so nad eno leto bile središče dogajanj boja za svobodo na našem območju in polne življenja, so na kratk postale povsem osamljene. Svobodno življenje se preselilo v doline, v vase, mesta.

Franc Fideršek

Urediti bo treba tudi spomenik in okolje. Obnoviti bo treba napis in urediti ograjo ter nasaditi cvetlice.

Problem pri ureditvi kraja je neurejen odvoz smeti izpred stanovanjskih zgradb. Dokler se stvar ne uredi, jih bo treba odlagati na smetišče TVI Majšperk na obrežju Dravinje na Bregu. Dvorišča in gnojišča naj uredijo tudi kmetovalci.

Opozorili so tudi na mlako pred bifejem. Avtobusi, ki razrinejo gramoz, naj v bodoče obračajo pred obratom HTZ Majšperk. O tem bo treba obvestiti avtobusna podjetja. Ob avtobusni postaji na Bregu je potrebno urediti stranišče. Prebivalci se pritožujejo nad nesnago okoli trgovskega paviljona. Brez velikih stroškov bi se lahko uredilo stranišče ob vhodu v kinodvorano.

Sklenili so tudi, da bodo poskrbeli za vzdrževanje ka-

pele oziroma grobnice na Bregu.

Majšperk že več let pogreša bencinsko črpalko. Dogovorili so se, da bodo ponovno poslali dopise »Petroli« in »INI« in eventualno še Kolonizale, ki bi prav tako lahko oskrbelo Majšperk in prehodne voznike z gorivom.

Glede na to, ker namerava trgovsko podjetje preurejati sedanjno trgovino, pri tako jo namerava graditi v Ptuj, bi bilo prav razmisлити o gradnji nove poslovne stavbe novanjske zgradbe v Majšperku. Dogovorili so se, da se bodo pogovarjali o tem predstavniki TP Panonija, KK Ptuj, SO Ptuj, Stari vanjskim podjetjem, T. Majšperk in drugimi.

Omenjene in druge stvari bo treba urediti najkasneje do avgusta.

ZE

Svet za urbanizem in komunalne zadeve OS Ptuj

objavlja po 11. členu zakona o urbanističnem planiranju (Uradni list SRS, št. 16-119/67) in po sklepu tretje seje z dne 18. maja 1970

javno razgrnitev

predloga spremembe zazidalnega načrta za Ljudski vrt in Nova vas pri Ptuj

za dobo 30 dni od dneva te prijave. Zazidalni načrt je na ogled na oddelku za upravno pravne zadeve skupščine občine Ptuj, Srbski trg št. 1, sofa 33/II. Zazidalni načrt si lahko v času razgrnitve ogleda vsak občan ali organizacija vsak delovni dan od 7. do 13. ure in da svoje predloge in pripombe.

Skupščina občine Ptuj

Poplave v Romuniji

Severno Romunijo so zajele katastrofalne poplave, kakršnih ne pomnijo že več sto let. Gospodarska škoda je ogromna, romunska podjetja

pa si z vsemi močmi prizadevajo pri odpravljanju posledic. Na tisoče ljudi je ostalo brez domov, prostovoljne ekipe pa na poplavljenem območju prevažajo tisto, kar je v težkih trenutkih najbolj potrebno.

Franc Popit in Andrej Marinc v Ormožu in Ptujju

V torek sta obiskala Ormož Franc Popit, predsednik centralnega komiteja ZK Slovenije, in inž. Andrej Marinc, sekretar sekretariata CK ZKS. Gosta, ki sta prišla v Ormož v spremstvu Lojzeta Briškega, sekretarja medobčinskega sveta ZK Maribor, je v dvorani delavske univerze pozdravil Silvo Be-

Gostje so se zanimali za razvoj tovarne in se seznanili z načrtom njenega nadaljnjega razvoja.

Popoldne je bil v hotelu »Jeruzalem« razgovor s predstavniki SVL, obrata »Jeruzalem« Ormož. Spregovorili so o perspektivah družbenega in zasebnega kmetijstva. Obisk so končali z ogledom

Franc Popit med ogledom tovarne »Jože Kerenčič«

drač, sekretar občinske konference ZK Ormož. Na razgovoru, ki so se ga udeležili predstavniki občine, družbenopolitičnih in gospodarskih organizacij, so Ormožani seznanili svoja gosta s problemi in uspehi občine Ormož. Za tem so si ogledali tovarno plastičnih in kovinskih izdelkov »Jože Kerenčič«.

vinske kleti v Ormožu.

Naslednji dan, t.j. v sredo, so se mudili visoki gostje v Ptujju, kjer so se v hotelu Poetovia pogovarjali s predstavniki občine ter družbenopolitičnih in gospodarskih organizacij. Zaradi časovne stiske (v sredo naš list tiskamo), bomo več o tem poročali prihodnjik.

J. S. — J. R.

zanimivost naj povemo, da so bili v posameznih ekipah tekmovalci in tekmovalke od dvajsetega leta pa vse do šestdesetega leta starosti, kar je prireditev napravo še bolj zanimivo. Ekipa so tekmovali v dveh kategorijah, in sicer v konkurenci in izven konkurence. V konkurenci so nastopala tista moštva, katerih člani imajo za seboj obvezne 80- in 20-urne tečaje, izven konkurence pa tiste ekipe, katerih člani še niso obiskovali tečajev civilne zaščite. Malce presenetljivo se je pripetilo, da so bile nekatere ekipe, ki so sodelovale izven konkurence, celo boljše od tistih v konkurenci, kar je lep dokaz, da so se v krajevnih skupnostih in delovnih organizacijah dobro pripravljali.

Po skupnem seštevku točk tistih ekip, ki so nastopile v konkurenci, je prvo mesto osvojila krajevna skupnost Laporje z 92 točkami. Za njimi pa se je uvrstila ekipa krajevnih skupnosti Zg. Polskava, ki je zbrala 80 točk.

Morda še bolj zanimivo je bilo tekmovalstvo v drugi skupini. Ekipa so bile dokaj izenačene, presenetljivo pa je zmagal Granit iz Slovenske Bistrice, ki je zbral kar 97 točk. Mnogo tudi niso zadržala dekleta, ki so zastopala krajevno skupnost Tinje, saj so zbrala 94 točk, za njimi pa so se uvrstile ekipe Monterja iz Poljčan, krajevne skupnosti Slovenska Bistrica in druge. Omeniti moramo tudi to, da so ekipe nastopale v trojках, tako da je vsaka sodelujoča ekipa

imela v tekmovalstvu po dve trojki. Skoraj kot po pravilu pa je bila ena vedno precej slabša in je tako poslabšala dobro skupno uvrstitev.

Ob koncu tekmovalstva je podpredsednik skupščine občine Branko Vasa najboljšim podelil praktične nagrade in priznanja, ki pa so jih prejeli tudi ekipe, ki se niso najbolje uvrstile. Na tej zaključni prireditvi je bil tudi predstavnik republiškega odbora RK Boris Mižigoj, ki je po nastopih dejal, da je z znanjem udeležencev tega tekmovalstva povsem zadovoljen.

Najboljše uvrščene ekipe bodo sodelovale na republiškem tekmovalstvu, ki bo v Novem mestu. -d

Dipl. inž. Aleksander Kravos:

Perspektive sadjarstva v ptujjski občini

(Nadaljevanje)

Glede na stanje sadjarstva je nujno ukreniti vse za njegovo izboljšanje. Perspektivni so samo specializirani, intenzivni nasadi ne glede na sadno vrsto in sektor lastništva. Intenzivno sadjarstvo se razvija v dveh smereh: v vrtničkarstvo in v intenzivno blagovno proizvodnjo sadja. Vrtničkarji in tako imenovani »vikendaši« proizvajajo le malo sadja za trg. Njihove probleme naj rešujejo v okviru združenj, društev, klubov in podobno. Sem je prištevati tudi sadovnjake, ki služijo za potrebe same kmetije.

Družbeno podporo pa naj dobi blagovna proizvodnja sadja ne glede na lastništvo. Ker je večina sadovnjakov starih in opravljenih po zastarelih konceptih v njih ni možna intenzivna in rentabilna proizvodnja kvalitetnega sadja. Zato se naj vsi agrotehniški ukrepi, sanacije, precepitvenje in podobno omejijo le v toliko, da se prepreči prehitro propad starih sadovnjakov in da ne bo prevelike praznine v proizvodnji sadja. Vsa skrb naj bo posvečena obnovi sadovnjakov.

Kakšne so možnosti razvoja po posameznih sadnih vrstah?

Jablane. Zal je intenzivna in rentabilna proizvodnja kvalitetnih jabolk ena najbolj zahtevnih in najbolj strokovno kompliciranih v rastlinski proizvodnji. Je bolj zahtevna in težja kakor vinogradništvo, hmeljarstvo in podobno. Oskrba nasadov zahteva dosti znanja, specialne stroje, kot npr. mulčarje, atomizerje itd. Zato je pridelovanje jabolk omejeno na družbeni sektor ali pa na organizirano kmečko pro-

izvodnjo. Na ožjem območju mora biti obnovljena taka površina sadovnjakov, da bodo specialni stroji polno izkoriščeni, pospeševalna služba uspešna in pridelane primerne tržne količine. Organizacijska oblika obnove (dogovor kmetov, sadjarske skupnosti, zadruga in podobno) pri tem ni pomembna. Morala pa bi biti vezana na družbeni sektor glede na nujnost kreditov, organizacijo pospeševalne službe in podobno. Glede na zahtevnost pridelovanja jabolk, konkurenco na trgu (ravninski sadovnjaki na jugu, uvoz), velike obnovljene površine izven naše občine, pomanjkanje skladišč-hladilnic, neurejeno pospeševalno službo in drugo, je priporočljivo, da bi bili pri obnovi sadovnjakov večji poudarek na obnovi drugih sadnih vrst in manjši poudarek na obnovi jablanovih nasadov. Pri obnovi jablanovih nasadov pa bi bilo smotno obnavljati več v družbenem sektorju.

Ne glede na sektor lastništva bi morali biti obnovljeni nasadi jablan intenzivni z naslednjimi osnovnimi karakteristikami: večji kompleks, nasadi v ravnini ali na terasah, nizko deblo, šibkejša podlaga, ograja, vzgojna oblika poševna palmeta, visokokvalitetne sorte, kompleksna zaščita, intenzivna oskrba tal z uvedbo herbicidov itd. Pri tem bi bilo potrebno proučiti možnosti naprave nasadov v ravninskem predelu, to je na Dravskem in Ptujjskem polju. Prednosti ravninskih nasadov so očitne in samo v takih nasadih je možno najcenejše pridelati sadje. Kvaliteta našega sadja bi bila zaradi drugačnih klimatskih razmer (severnejši predeli) boljša kakor

je v sedanjih nasadih na jugu države. Južno sadje nam sedaj najbolj konkurira, predvsem zaradi velikih količin, lepega izgleda (ne kvalitete) in nižjih proizvodnih stroškov. Ovira pridelovanja sadja v ravnini bi bila lahko samo pozeba. Glede zimskih mrazov nimamo slabših pogojev kakor so v panonski nižini (Vojvodina, Madžarska). Spomladanske pozeba pa se dajo z oroševalnim sistemom popolnoma preprečiti. Proučiti bi bilo potrebno tudi napravo takozvanih industrijskih sadovnjakov, ki se posebno v Belgiji in na Holandskem močno širijo. To je sajenje sadnega drevja na grede in obstajata tako imenovani »V« in razširjeni Pillar sistem. Sadi se zelo veliko število drevja na ha (tudi nad 3000 dreves), na zelo šibki podlagi in po možnosti tako imenovani »spur« tipe ali po naše »brstikarje« najkvalitetnejših sort jabolk. Celotna obnova jablanovih nasadov mora potekati v smeri: krajša življenjska doba drevja s čim zgodnejšim pričetkom rodnosti (3 do 5 let) in redno ter obilno rodnostjo. V to nas silijo ekonomski pokazatelji in tudi okus potrošnika, ki zahteva nove sorte. Naši novi nasadi ne smejo prehitro ostarati. V proizvodnji jabolk je najbolj žalostno to, da so nas sosednje države, republike in tudi občine že močno prehiteli.

(Dalje prihodnjik)

Uspeh civilne zaščite

Pod pokroviteljstvom predsednika skupščine občine Slovenska Bistrica Mira Kolenka je bilo v nedeljo dopoldne tekmovalstvo ekip civilne zaščite posameznih krajevnih skupnosti in delovnih organizacij iz vse občine. Na tekmovalstvu je sodelovalo dvanajst ekip s po šestimi tekmovalci, ki so morali opraviti teoretični preizkus znanja, svoje spo-

sobnosti pa so morali pokazati tudi v praktičnih nalogah.

Tekmovalstvo je bilo v grajskem parku, organizirala pa sta ga občinski odbor RK in oddelek za narodno obrambo pri skupščini občine. Po mnenju sodnikov in ostalih strokovnjakov je tekmovalstvo zelo uspelo, pripadniki enot civilne zaščite pa so pokazali obilico znanja. Kot

TGA Kidričevo:

Potrebna je modernizacija

«Če želi tovarna aluminija in glinice v Kidričevem iti v korak z ostalimi proizvajalci teh proizvodov, potem je nujno, da poveča in modernizira svoje obrate. Osnovni princip povečanja proizvodnje v TGA pa ni v gradnji novih kapacitet, temveč v nadaljnji rekonstrukciji in modernizaciji že obstoječih, ker je podjetje vezano le na lastna sredstva.»

Tako je napisano v poročilu, ki so ga organi delavskega samoupravljanja predložili na zborih delovnih ljudi, ob prenehanju mandata DS in UO podjetja, kakor tudi svetov proizvajalcev delovnih enot. V času, ko to poročamo so bile v tovarni glinice in aluminija izvedene že tudi volitve v nove samoupravne organe, o čemer pa bomo spregovorili v prihodnji številki Tednika.

Osnovni princip pri tehnologiji proizvodnje na že zgrajenih kapacitetah mora stremeti za tem, da z različnimi procesno-tehnološkimi ukrepi čim bolj pocenimo proizvodnjo. Treba je zniževati lastno ceno (prav ta je danes še mnogo previsoka predvsem pri glinici) proizvodnje, seveda ob ustreznih kvaliteti. Pri vsem tem pa se predvideva tudi izpopolnjevanje organizacije dela tako v proizvodnih obratih, kot — tudi v razvojni službi podjetja, ob uporabi modernih metod in mehanografije, brez katere si danes že težko zamišljamo večje uspehe. Po vseh teh konceptih bi naj v TGA v naslednjih letih povečal proizvodnjo glinice na 150.000 ton letno. Tako številko pa bo seveda moč doseči le z odpravo ozkih grl v proizvodnji, rekonstrukcijo kalcinacijskih peči v kalcinaciji II ter predelavo kalcinacijskih peči v kalcinaciji I, na kurjenje z mazutom, z dograditvijo filtrov v beli filtrirnici itd.

Ze v tem letu pa bo podjetje pričelo z izgradnjo nove velike hale na Ptujski gori. Predvidena je tudi predelava kotlarne na kurjenje z mazutom ter povečanjem njenih kapacitet z nabavo enega manjšega — parnega kotla, kar pa je tudi že več kot nujno potrebno, saj je že sedaj pomanjkanje pare mnogokrat velik problem, kajti stara parna kotla, ki že obratuje od vsega pričetka sta iztrošena in potrebna rekonstrukcije.

Vzporedno s povečanjem kapacitet na glinici, pa je nujno potrebno tudi urediti nekatere pomanjkljivosti v proizvodnji aluminija. V delovni enoti aluminija je predvidena modernizacija ter

razširitev predvsem s tem, da bodo zamenjane sedanje anode s podpečnimi. Na ta način se bo povečala zmogljivost peči v hali B, medtem ko bo potrebno v hali A (stare elektrolize) predelati celotne peči, kar pa ne bo majhna stvar. Ob rekonstrukciji oz. modernizaciji obeh elektroliz bo nujna rekonstrukcija tudi v obratu anodne mase, kjer bo postopek uveden tako, da bomo predpečene anode v bodoče proizvajali sami doma v Kidričevem, za kar je v izdelavi tudi inženiring, ki ga je odobrila delavski svet.

Kot povsod pri vseh razširitvah in modernizacijah nastopa verižna reakcija je to tudi v tem primeru, saj bo potrebno glede na predhodna že izvršena dela v ostalih enotah modernizirati in povečati tudi zmogljivost v livarni tako, da bo v njej moč

predelati od 72 do 75.000 ton aluminija letno. Z vsemi navedenimi modernizacijami ter še z zamenjavo nekaterih naprav in strojev, pa bo v TGA doseženo povečanje ter pocenitev proizvodnje s sorazmerno majhnim vložkom kapitala, ki bi se pa moral pozneje tudi bogato obrestovati in opravičiti vsa vlaganja. In kot posebno zanimivost pri vsem tem je treba omeniti tudi to, da za realizacijo takšne proizvodnje ni predvideno povečanje števila zaposlenih, kar pomeni da bodo v bodoče v TGA težili le k izboljšanju kvalifikacijske strukture kar je tudi najbolj pravično in ekonomsko. Iz vsega navedenega jasno izhaja, da pred delovnim kolektivom v Kidričevem stoji še precej odgovorne in zahtevne naloge, ki jim bo treba biti kos, saj je dobro znano kakšna je danes konkurenca na svetovnem trgu aluminija, predvsem pa še glinice, kjer bo zares treba temeljito spremeniti dosednji način, če bomo hoteli še nadalje uspešno proizvajati in plasirati naše izdelke. To pa je odvisno od celotnega kolektiva TGA!

M. F.

Po sprejetju sanacijskega programa KK KZ Slovenska Bistrica

Ukrepi za izboljšanje

Pisali smo že, da so odborniki skupščine občine Slovenska Bistrica sprejeli sanacijski program, s katerim naj bi v prihodnjih letih uredili probleme bistriškega družbenega kmetijstva. Danes pa vas bomo seznanili z nekaterimi podrobnostmi, ki govorijo o tem, na kakšen način želijo pri KK KZ Slovenska Bistrica izboljšati položaj.

V obratu mesnine so letos osnovali kooperacijsko službo. Namen tega je utrditi in povečati živinorejske tržne zmogljivosti na območju občine, ki bi v naslednjih letih zadovoljevale vse potrebe finalne proizvodnje mesa in mesnih izdelkov. V kolikor ne bodo predvideni ukrepi dali željenih uspehov, bodo v obratu »Mesnine« znižali število zaposlenih na štiri delavce. Osebnih dohodke bodo izplačevali v celoti v odvisnosti od prometa. Ukinili bodo nerentabilne prodajalne, proučili pa bodo organizacijo dela v klavnicah in kompletirali enoto predelave z novim predelovalnim traktom.

V obratu trgovskih dejavnosti računajo na povečanje prometa, sicer v glavnem na račun višjih cen. Uvedli bodo dosledno kontrolo pri do-

ločevanju marž. Z raziskavo tržišča pa bodo poskušali doseči prodajo določenih odkupljenih kmetijskih pridelkov, ki so jih doslej težje prodajali. V mešanici močnih krmil predvidevajo zaradi perspektivnejšega razvoja živinoreje na večjo in bolj rentabilno proizvodnjo močnih krmil.

V letošnjem letu nameravajo tudi posekati 6500 kubikov lesa, kar naj bi prineslo okoli 350.000 dinarjev dobička.

Do korenitih sprememb bo prišlo tudi v strojnem parku. Premajhna izkoriščenost strojev, visoki stroški popravil in amortizacije narekujejo odprodajo odvečnih nerentabilnih strojev. Računajo na manjši celotni dohodek v primerjavi z lanskim letom, vendar upajo, da bodo z njim pokrili vse stroške.

Obrat sadjarstva ima možnost stalne rentabilnosti. Plantažno sadje je danes edini produkt, ki se ga da primerno vnovčiti. Letos bodo imeli preko 32 hektarjev plantažnih površin, v glavnem jabolka in hruška, opustili pa bodo vse ekstenzivne nasade.

Vinogradništvo je najbolj pomembna panoga proizvod-

nje. Sedaj dokončujejo obnovo vinogradov na 132 hektarih v Ritoznju, Kovači vasi, Visolah, Bukovcu in Studenicah. Od te dejavnosti si kombinat obeta tudi največ dohodka. Vendar bo v letu 1970 potrebno dokončanje celotne obnove vinogradov še okoli 1.500.000 dinarjev investicijskih sredstev.

Najbolj problematični panogi v kombinatu sta poljedelstvo in živinoreja. Velike površine zemljišč, ki so bi-

le odkupljene, po mnenju sestavljalcev sanacijskega programa ne pospešujejo razvoja in rentabilnosti poljedelstva, temveč ga le bremenijo. Okoli 450 hektarjev površin je popolnoma zamočvirjenih in neustreznih za kmetijsko proizvodnjo. Kolektiv kombinata se je zato odločil, da bo v lastni režiji prideloval krmo le na tistih površinah, ki bodo dale kvaliteten pridelek.

-d

Program pomoči in varstva ostarelih ljudi

V Tedniku in drugih časopisih smo večkrat opozarjali na težave, v katerih živijo zadnja leta življenja ostareli ljudje, ne da bi jim kdo pomagal. Ponekod so starčki umrli v veliki bedi.

Število ostarelih ljudi v Sloveniji hitro narašča. Leta 1961 je bilo pri nas 7,8 odst. do leta 1971 pa se predvideva, da bo 9,5 odst. ljudi starih nad 65 let.

Mnogi izmed njih, kljub starosti, nemoči in boleznim, pogosto živijo popolnoma sami ali tudi pri svojcih v dokaj neurejenih razmerah. Vzrokov za tako stanje je več. Mnogo ostarelih ljudi nima svojih otrok ali svojcev, ki bi zanje skrbeli, mnoge pa so le-ti zapustili zaradi reševanja in urejanja svojega življenja. Pogosto starši in otroci ali sorodniki ne morejo živeti skupaj zaradi stanovanjske stiske, medsebojnega nerazumevanja, oddaljenosti mesta bivališča in zaposlitve mladih...

Nekateri ostareli ljudje pa ne želijo živeti v življenjski skupnosti s svojci ali drugimi, ker so radi v pozno starost čim bolj samostojni in neodvisni.

Vrste pomoči, storitev velikih in drobnih pozornosti, ki jih potrebujejo ostareli ljudje, so številne in raznolike. Za nekatere od teh so potrebne dobro organizirane službe (učinkovito zdravstveno varstvo in zdravstvena nega, urejevanje zahtevnejših posegov za vzdrževanje higiene in reda, dodeljevanje sredstev materialno nepreskrbljenim, urejanje medsebojnih razmerij... Za druge vrste pomoči pa je potrebna dobro organizirana družba, ki s svojim socialnim čustvovanjem, poslušom do bližnjega in solidarnostjo do sočloveka zagotavlja ostarelemu človeku vrsto manjših in večjih storitev: prinašanje hrane, kurjave, čtiva, poslušanjem in svetovanjem, organiziranjem in omogočanjem kulturno rekreacijskih dejavnosti...

Pri urejevanju moderne ter človeku dostopne in sprejemljive vrste skrbi in pomoči ostarelim ljudem so naši dosežki dokaj skromni. Kljub prizadevanjem še vedno ostaja nerešena vrsta problemov, ki težijo življenju ostarelih ljudi.

Zato je nujno pričeti z organizirano in koordinirano dejavnostjo služb, družbeno-političnih in drugih organizacij, društev, krajevnih skupnosti in drugih, ki naj doprinesejo k boljšemu nudenju neposredne pomoči ostarelim ljudem, ki potrebujejo pomoč svoje okolice. Zavestno in načrtno programirane in organizirane akcije v letu 1970 naj bi bile osnova za poglobljeno, široko zasnovano delo v naslednjih letih.

Glede na to je RK SZDL Slovenije izdelal predlog akcijskega programa za pomoč in varstvo ostarelih ljudi v Sloveniji za leto 1970. O njem bodo razpravljale osnovne organizacije SZ.

Predvsem je treba ugotoviti število ostarelih ljudi, ki potrebujejo družbeno pomoč, probleme, ki jih tarejo ter vrste in obseg pomoči, ki jo potrebujejo. ZR

GOSTOVANJE KOPRIVNIČANOV

V Poljčanah je v okviru srečanj bratstva in prijateljstva gostovalo KUD Mladi radnik iz Koprivnice. V tem društvu so včlanjeni učenci šole za kvalificirane delavce, že takoj na začetku pa naj povemo, da so bili Poljčančani s programom nadvse zadovoljni. Koprivničani so v dvorani kina nastopili s folklornimi plesi iz Podravine in Slovenije, pokazali pa so tudi svoje bogato znanje baleta. Pred prepolno dvorano pa je nastopil tudi vokalno instrumentalni ansambel Podravka, ki je nekaj ur kasneje zabaval tudi mnoge goste v hotelu Planina v Slovenski Bistrici.

-d

Druga razširjena seja občinske konference ZK Ormož

»Družba je poklicana, da pomaga kmetu...«

Prejšnji teden je bila v Ormožu 2. razširjena seja občinske konference ZKS Ormož. Obravnavali so nekatere probleme samoupravljanja v občini in sprejeli program dela. Ob 100. obletnici Leninovega rojstva je nekaj misli o Leninu in leninizmu ter o njegovih zaslugah za zmago socializma pri nas in

boljšuje. Zasebni proizvajalci imajo več pristojnosti, sa-

mo premalo dokončnega odločanja. Kooperanti naj odločajo tudi o uporabi dohodka, če so ga pomagali ustvarjati.»

FRANC BORKO: »Družba je poklicana, da pomaga kmetu. ZK naj vpliva na kooperantske odnose, ki se sklepajo med zasebnimi kmeti in delovnimi organizacijami.«

ALOJZ BALAŽIČ: »Socialna odvisnost delavca je nevzdržna. Delavcu je treba omogočiti, da bo svobodno razpravljal o vseh problemih.

Akte podjetja je treba pravočasno izdelati, da bodo delavci imeli čas in možnost ter bodo tako lahko dali pripombe nanje. Vendar pa se naši odgovorni ljudje tega ne zavedajo in čakajo na 12. uro. Delavcem, ki so voljni študirati, je treba to omogočiti, ne pa jim nasprotovati, kot se dogaja.«

Na osnovi materialov, ki so bili predloženi konferenci in ob upoštevanju razprave je konferenca sprejela sklepe, ki jih bomo objavili

prihodnjič. Na konferenci so izvolili tudi novega sekretarja občinske konference ZK Ormož Silva Bedrača, dosedanjega strokovnega delavca na obč. konferenci ZK in SZDL. Za predsednika komisije za družbenopolitične odnose in mednarodna vprašanja je bil izvoljen Rudi Zidarič, profesor za telesno vzgojo na osnovni šoli Ormož. Izvolili so tudi novega člana medobčinskega sveta ZKS v Mariboru in kooptirali dva člana komiteja. **J. Rakuša**

Potem, ko smo izgubili premogovnik, je ostala le še revščina

Silvo Bedrač, novi sekretar OK ZKS Ormož

v svetu spregovoril Franc Polič, član OK ZK Ormož. V živahni in plodni razpravi o problemih samoupravljanja v občini Ormož so se diskutanti zavzemali predvsem za naslednje:

MIRKO ZNIDARIČ: »Nimamo večjih delovnih organizacij, vendar tudi mala podjetja morajo imeti urejeno notranjo zakonodajo. Statuti so po štirih letih nesprejemljivi, ker niso vsklajeni z določili 13. in 15. amandmaja, ki določata neposredno odgovornost in upravljanje po delavskem svetu kot najvišjem organu v delovni organizaciji.«

SILVO BEDRAČ: »V nekaterih delovnih organizacijah v občini nimamo aktivov ZKS v delovnih organizacijah. Kakšen bo potem ta samoupravljalec, ki ni idejno vplivan? ZK nastopa preveč stihijsko in premalo kot idejno-politična sila. Akti so v nasprotju z zakonodajo predvsem zato, ker spričo malih delovnih organizacij nimamo strokovnjakov, ki bi to pravilno vodili. Zato bi morale politične organizacije budno paziti na pravilnost in pravičnost dela z ljudmi.

MARTIN HAJBANIČ: »Odnos družbenih organizacij do zasebnega kmetijstva se iz-

Dolgo sem odlagal pot med haloške hribe. Ne vem, če me je od tega odvracala misel, da bo kdo rekel, da je pisanje o revščini sedaj moderno, ali je bilo kaj drugega. Sploh pa nisem nameraval pisati o revščini, ki jo je odkrito vam povem, toliko, da bi vsi skupščinski poslanci enoglasno porekli: To je revščina!

Nekaj drugega je bilo vmes. Rad bi govoril ljudem, ne domačinom, ti še predobro vedo, da bi bilo lahko povsem drugače. Pravim vam, lahko bi bilo. Le malo je starejših ljudi, ki ne bi siljali za rudnik »Sega«, neda leč od Makol. Najbolje pa zanj je nekaj več kot sto rudarjev in njihovih družin, ki so »likvidacijo« občutili

Viktor Znidar — Najprej kmet, potem direktor, pa spet kmet...

na lastni koži in lastnih žolodcih. Le nekaj trenutkov bom povrnil v bližnjo zgodovino.

Niti ne slučajno, sem pred dobrimi tedni srečal Viktor-

ja Znidarja, kmeta iz haloških obronkov, kmeta, ki je bil najprej to kar je sedaj, po'em direktor, pa spet kmet. Majhne rasti, čokat n poln energije, takšna bi bila moja ocena njegove postave. Pa sva spregovorila o rudniku in o vsem tistem, kar se je dogajalo pred toliko 'a toliko leti, da skoraj že postaja zgodovina. Lastnik tega premogovnika je bil njegov oče, še za časa stare Jugoslavije. Drugič so rudnik odprli leta 1954, živel pa je le devet let. Raziskave so namreč pokazale, da je pridobivanje črnega zlata neekonomično, poleg tega pa so ugotavljali, da so tudi delovni pogoji nemogoči. To je bilo leta 1963. Viktor pa mi je povedal, da od vsega začetka ni bilo tako. Rudnik so izčrpavali, za tehnično opremo in pogoje dela pa je bilo malo skrbi. Povedal mi je tudi, in ne bom dajal komentarja, ker so zato poklicani strokovnjaki, da so rudnik »likvidirali« mnogo prezgodaj. Res, da so raziskave v širino in globino pokazale, da premoga ni, povedal pa mi je tudi, da raziskav v vodoravni legi niso opravljali. Bodi kakor bodi, makolski kraji so ostali brez rudnika, rudarji niso bili več rudarji, družine mnogih pa so zrle v kašno prihodnost. Vse močete, da so takrat obljubljali tisti, ki so prihajali iz občine v Slovenski Bistrici, so mi pripovedovali tudi drugi ljudje. Od tistega vsemogočega pa je ostalo le bore malo. Bistriški Granit je razprodal rudniško opremo, v kolikor je kaj veljala, Viktor Znidar pa mi je povedal tudi to, da je imel rudnik ob likvidaciji okoli 70-80 milijonov starih dinarjev v skladih. Nekatere rudarje so upokojili, tudi predčasno, drugi naj bi se prekvalificirali v gradbeništvo. Menda

od bivših rudarjev premogovnika »Sega« danes pri Granitu ne dela niti pet ljudi. Bilo pa jih je več kot sto...

To je torej tista zgodba, ki se je pričela leta 1954 in končala devet let kasneje. Rad pa bi jo malce razširil, omenil nekatere »malenkosti«, ki bi tem krajem lahko pomenile veliko.

Že konec leta 1943 so Nemci opravili analizo, ki naj bi pokazala, če bi v teh krajih

Kako dolgo bo na haloških obronkih še vladala revščina?

pokazalo postaviti cementarno in apnenico. Podobno analizo so naši strokovnjaki opravljali v letih 1957-58, prvi rezultati pa so pokazali, da je kamen kot cementna in apnenčeva ruda odličen. Ob rudniškem posloju so kasneje postavili tudi apnenico, ki pa je bila tako staromodna, da ugodnih rezultatov seveda ni bio moč dobiti. Potem je menda zmanjkalo denarja in z raziskavami je bilo konec.

Mnogi Makolčani in okoličani so še danes prepričani, da bi analize, ki bi jih še morali opraviti, pokazale ugodne rezultate in da bi njihovi kraji ponovno »industrijsko« zaživel. Veliko predsodkov sem slišal o tem. Nekateri, 70

so tisti, ki imajo domove nekaj deset kilometrov v stran, so menili, da bi bila gradnja cementarne utopija, domačini menijo, da bi bila gospodarsko upravičena, saj je znano, s kakšnimi težavami se ukvarja naše gradbeništvo, ki čaka na cement kot lačni na košček kruha. Tisti prvi menijo, da se vse skupaj ne bi izplačalo zaradi prevelikih transportnih stroškov, drugi pa menijo, da bi bila lokacija v okolici Makol idealna in imajo na razplogo celo izračune o oddaljenosti do vseh največjih potrošnikov.

Naj bo kakorkoli. Ne bi rad polemiziral, niti s prvimi niti z drugimi, želel bi samo, da bi Haložani na resna vprašanja dobili tudi resne odgovore.

Morda pa bi bilo vseeno dobro pobarati tiste, ki so ne-

koč to zemljo strokovno že obdelali. Kajti spomnimo se samo pregovora, ki pravi, da je tam, kjer je dim, tudi ogenj. Vem, da mi lahko strokovnjaki in tudi nestrokovnjaki pripišejo laičnost. Takšen je pač naš poklic. Poskušamo napisati tisto, kar ljudi žuli in če jih resnično, potem je te žulje potrebno tudi obvezati, da ozdrave.

Menim pa, da očitek, ki mi ga je izrekel eden izmed haloških očancev, da je potem, ko so jim vzeli najbolj dragoceno, ostala le še revščina, terja odgovor.

D. Utenkar

Ormož vključen v avtomatsko telefonsko mrežo

V veliko zadovoljstvo vseh prebivalcev severovzhodne Slovenije in še posebej ormoške občine so v soboto spustili v obratovanje avtomatsko telefonsko centralo in s tem zaključili osnovno avtomatizacijo telefonskega prometa na področju PTT podjetja Maribor.

Slavnosti so se med drugim udeležili tudi Vlado Ožbolt, zvezni poslanec, Janko Kušar, predsednik rep. odbora sindikata delavcev prometa in zvez, Jože Gerbec, glavni direktor Združenega PTT podjetja Ljubljana, Franc Borko, republiški poslanec, Franc Novak, predsednik SO Ormož, Metod Rotar, glavni direktor podjetja ISKRA komerc Ljubljana ter zastopniki družbenopolitičnih organizacij Ormoža in direktorji vseh PTT podjetij Slovenije.

Martin Prevorčnik, direktor PTT podjetja Maribor, je v uvodu svojega govora podal nekaj misli o razvoju PTT službe pri nas in možnostih vključevanja v mednarodni PTT promet. Poudaril je vedno večjo potrebo

je. Ne bi rad zamolčal, da smo v Ormožu kot poslednjem kraju v letu 1962 ukinili prevoz pošte s konjsko vprego. Danes pa ga kot zadnji večji kraj, ali drugače povedano: kot zadnje telefonsko vozlišče PTT Maribor vključujemo v javno avtomatsko telefonsko mrežo. Tudi male zamude imajo včasih svoje dobre strani, zato ni odveč povedati, da se ATC Ormož vključuje v že dokaj urejeno in zadostno TT mrežo, pa tudi komunikacijski deli so popolnejši in kvalitetnejši.

Telefonska centrala Ormož je po svoji funkciji vozliščna, sicer pa tipa »Crosbar« ISKRA 58, kar pove tudi firma domačega, do neke mere že renoviranega proizvajalca. Ima začetno zmogljivost 200 lokalnih priključkov, katerih polovica je zaenkrat nezasedenih. Po dosedanjih izkušnjah pa bodo čez leto dni tudi ti priključki oddani. Nadaljnja povečava je možna do 1000 števil in predstavlja enostavno dograjevanje. Centrala je z 12 visokofrekvenčnimi zve-

fonska mreža, katere izgradnja je v načrtu za naslednje leto.

Na koncu svojega govora se je tov. Prevorčnik zahvalil vsem, ki so sodelovali pri izgradnji in obnovitvenih delih pošte Ormož.

Predsednik SO Ormož, Franc Novak, je v svojem kratkem nagovoru izrekel zahvalo PTT podjetju Maribor, ki je v ormoško pošto vložila izredno visoka sredstva brez soudeležbe občine, kar se danes reko dogaja.

Program je popestrila godba na pihala in moški pevski zbor PTT podjetja Maribor.

Po ogledu prostorov in naprav v ormoški pošti so si gostje ogledali klet Slovenija vino — samostojni obrat »Jeruzalem« Ormož. Slavnost so zaključili v ormoškem hotelu ob dobri klapici in ormoških specialitetah.

J. Rakuša

»Muhasto« vreme je preprečilo izvedbo modne revije TP »Merkur Ptuj

Nestalno vreme ni prizaneslo organizatorju modne revije trgovskemu podjetju Merkur Ptuj, zaradi občasnih nallvov je bil organizator prisiljen odpovedati napovedano revijo.

Kolektiv trgovskega podjetja Merkur se opravičuje zaradi morebitnih nevednosti, ki ste jih imeli z najavljenjo revijo.

Vabimo vas, da obiščete

modno revijo polnoštevno dne 31. maja 1970 ob 15. na dvorišču minoritskega mostana.

Vstopnice z dne 17. maja 1970 veljajo za preloženje. Objubljamo vam, da vas bomo v revijo zares prisenetili, ter da jo boste puščali zadovoljni. Izredno bogat pa bo tudi izbor grad izrebranih vstopnic. Vljudno vabljeni!

Našli so utopljenko

Pretekli petek so ob Dravi v Bukovcih našli naplavijsko žensko truplo. Sodna komisija je ugotovila, da je bila v vodi nekaj ur. Prek

postaje milice Lenart in vsebino ženske torbice, ki jo našli pod mostom na desnem bregu Drave v Ptuj so ugotovili, da je utopljenka Karolina Černčec, roj. 1939, iz Lenarta.

Ptuj skozi stoletja

Poetovio — antični Ptuj

Rimska naselbina nastane v prvih letih našega štetja na območju naselij domačega, predriškega prebivalstva. Ime Poetovio povzame po enem domačih iliro-keltskih selišč.

Mesto se sprva razvija ob vojaškem taboru na desnem bregu Drave ob glavni rimski cesti iz Italije v Podonavje. V drugem stoletju se razširi tudi na desni breg, kjer je njegovo upravno središče. Oba dela imata vsak svoj vodovod, imenitnejše zasebne hiše centralno ogrevanje (hipokavste). Oba dela mesta povezuje mogočen, deloma kamnit most preko velike reke.

Cesar TRAJAN podeli mestu leta 103 samoupravne pravice in naziv COLONIA VLPJA TRAIANA POETOVIO.

Mesto postane važno upravno in trgovsko središče provincije Panonije. Naseljevanje odsluženih vojakov pospešuje romanizacijo podeželja.

S propadanjem rimskega cesarstva v 4. stoletju začne hirati tudi antični Ptuj. — Končno izgine v viharju preseljevanja narodov. (O Poetoviju še danes pričajo izkopanine, svetišča boga Mitre, številni nagrobniki in razne drobne najdbe.)

Naselitev Slovencev

Okrog leta 600 so se Slovenci naselili in ustalili v naših krajih. Kmalu nato se pod vodstvom domačih knezov izoblikuje v Karantaniji samostojni slovenska kneževina, neodvisna od sosednih Langobardov, Bavarcev in Orbov. Kmalu pa je konec neodvisnosti karantanskih in panonskih Slovencev.

Novi gospodarji, germanski Franki in Bavarci, Slovence nasilno vključujejo v družbeni red evropskega zahoda in med njimi širijo krščanstvo. Izhodišče za misijonsko dejavnost med Slovenci je Salzburg.

Panonska kneza Pribina in Kocelj

V letih 840—860 vneta širi krščanstvo in pospešuje interese salzburške cerkve v Panoniji frankovski mejni grof in knez Pribina. Njegov sin Kocelj je velik podpornik in prijatelj slovanskih blavestnikov Cirila in Metoda. Metod postane leta 869 poglavar nove slovanske nadškofije, Kocelj pa vlada do leta 874 v Panoniji kot samostojni slovenski knez.

Salzburški nadškofje — gospodarji Ptuj

Po zmagi nad Obri (okoli leta 800) je Karel Veliki v osvojenih vzhodnih pokrajinah frankovske države porazdelil ogromne predele med različne svetne in cerkvene velikaše. Ti so sredi 9. stoletja začeli izvajati močno kolonizacijo v srednjem Podonavju. Ptujski okraj je tedaj — po letu 860 — dobila v fevd nadškofijska cerkev v Salzburgu.

Ob koncu 9. stoletja so navali Madžarov nenadoma uničili uspešno kolonizacijsko delo v Panoniji. Po zavrnitvi Madžarov — po letu 955 — je Salzburg zopet zasedel Ptuj in njegovo ožjo okolico. Ptuj postane obmejna trdnjava proti Madžarom; državna meja je potekala po dolni Pesnice. Salzburški nadškofje so bili kot državni knezi rimsko nemškega cesarstva povsem neodvisni od

vsakokratnega deželne kneza. Imeli so cerkveno, pravno in sodno oblast na svojim ozemljem in njegovi prebivalci.

Ptjuju in Slovenskemu kam tja do Ljutomera Središča so vladali skoraj 700 let, do konca 15. stoletja.

Gospodje ptujski

Viteška rodbina, v slo salzburških nadškofov, leta 1132 v upravo ptujski grad z nalogo, da varuje mesto in okolico pred napadom pustošenji Ogrov ali Madžarov in da upravlja salzburško posest v ptujskem okraju.

V neprestanih borbah s Henrik Ptujski okrog leta 1132 iztrga Madžarom ormoški okraj in premakne mejo stran Središča na levo. Borla na desni strani Drave. Za obrambo meje naseli Veliki Nedelji nemški vojski red. Sredi 13. stoletja Ptujski pridobijo razen Središča in Borla še Vurberke. 50 let pozneje še gornje Pesnice. Tako postanejo v 13. stoletju mogočni zemljo gospodje in ena najplodnejših plemiških rodbin v dolini. V moškem rodu izumre leta 1438.

V Ptujju ustanovijo leta 1230 dominikanski in nato desetletij pozneje minoritski samostan. Ta je o. l. namenjen za dušno pastirstvo med Slovenci. Najlepša hova ustanova je cerkev v Ptujski gori, zgrajena okoli leta 1400.

Svečanost pred vhodnimi vrati

po telefonu kot nujnem pripomočku v poslovnem in tudi v zasebnem življenju.

O ormoški prenovljeni pošti pa je dejal:

»Smo pred stavbo, ki slavi letos mali jubilej. V njej 50. leto poslujeta pošta Ormož, ki se je pred tem pogosto selila iz ulice v ulico. Leta 1920, to je v letu zadnje selitve, je pošta dobila tudi eno edino telefonsko zvezo, dočim je bila pred tem povezana le telegrafsko z Morzejevim aparatom. Za to obletnico smo skušali objekt nekoliko pomladiti. Sodobnim potrebam smo prilagodili delovne prostore in namestili večji del nove opreme, uredili centralno ogrevanje in ob vsem mislili na boljše delovne pogo-

zami vključena prek Ptujja na glavno centralo v Mariboru tako, da predstavlja prehod na avtomatsko telefonijo tudi trikratno povečanje števila spojnih poti. S tako urejenimi telefonskimi zvezami, ko si uporabnik sam in ob vsakem času lahko izbira in kliče zaželenega telefonskega naročnika, smo ormoško področje prav gotovo zelo približali ostalemu svetu. Telefonska omrežna skupina Maribor pa je z vključitvijo ATC Ormož postala popolna. Morda le še podatek, da je v izgradnjo in obnovo TT naprav, oziroma stavbe vloženih prek 150.000.000 starih dinarjev. Najmanj polovico toliko pa bo veljala še krajevna tele-

Nastop učencev glasbene šole Ptuj

Pretekli ponedeljek je bil v ptujski glasbeni šoli zaključni javni nastop učencev omenjene šole. Najprej so nastopili najmlajši. Za njimi so nastopili učenci višjih razredov in otroški pevski zbor.

Med nastopom je Irma Strinjar posvetila krajši nagovor proslavi obletnice svobode in 25-letnemu delu glasbene šole v svobodni do-

movini. Ob tem je poudarila požrtvovalno delo Ele Senčarjeve, ki je vsa povojna leta na šoli. Letos je poteklo 20 let, odkar je ravnateljica glasbene šole. Za požrtvovalno delo pri vzgoji mladih glasbenikov, pri obnovi in skrbi za lepši izgled glasbene šole so se Eli Senčarjevi zahvalili tudi najmlajši učenci.

ZR

Ela Senčar prejema čestitke in darila za 20-letno delo ravnateljice glasbene šole. Foto: S. Kosi.

O delovni konferenci esperantske sekcije

Iz poročila predsednika je razvidno, da je kljub njegovi boleznini bilo delo dokaj uspešno. Člani so sodelovali pri srečanjih, izletih in konferencah. Posebno je omenjena vredno prijateljsko mednarodno srečanje dne 5. oktobra; o tem je poročal tudi mednarodni esperantski list LA PRATIKO.

Konferenco je pismeno potrdil predsednik Slovenske esperantske zveze iz Ljubljane in član iz Lenarta brzojavno. Zastopnik »Svobode« tov. Janžekovič je iz-

razil upanje, da bo s subvencijo možno tudi letos potovanje na kongrese enemu ali drugemu članu. Na razpolago bo sekciji soba v Narodnem domu. Prvi sestanek bo v ponedeljek, 1. junija. Jeseni pa bodo verjetno tudi tečaji.

Pozornost je zbudil film, ki nam ga je zavrtil tov. Velušek. Tov. Pušnikova je tolmačila mesta in zanimivosti Helsinkov, Stockholma, Osla, Kopenhagna, Berlina in Prage.

Jeseni upamo, da bomo gledali film o svetovnem esperantskem kongresu na Dunaju.

Gasilske konference

Preteklo nedeljo so bile v gasilskih centrih Ptuj, Lovrenc, Majšperk, Gorišnica, Bukovci in Dornava konference na katerih so obravnavali poročila upravnega in nadzornega odbora, zaključni račun zveze za lansko leto in predračun za letos. V razpravi je bilo govora o problemih dela na terenu. Sprejeli so tudi smernice za nadaljnje delo društev in zveze.

ZR

Mali oglasi

UGODNO prodam pet panjev čebel in eno leto stare psičko ovčarke. Vladimir Tašner, Ob železnici 2, Ptuj.

FANTA sprejemem na stanovanje. Ptuj, Zagrebška 11.

DOBRO ohranjeno kompletno spalnico in moped TMZ prodam. Zalko Ošlovnik, Poljska cesta 2, Ptuj (pri Roku).

Uspel Cajnkrajev literarni večer

V soboto, 16. maja, je bil, sicer ob malo pozni uri, literaren večer, posvečen pisatelju in ptujskemu rojaku Stanku Cajnkrajju. Jubilar, ki je dosegel svoj sedmi križ, je že lani sprejel za svoje kulturno in osebno zavzeto delo plaketo mesta Ptuja. Literarnega večera, ki sta ga pripravila gimnazija in Ljudska in študijska knjižnica, se je udeležil sam pisatelj. Prostor v novi študijski knjižnici, je za take prireditve prav primeren, čeprav je bil tokrat skoraj malo premajhen. Prišli so nekdanji Cajnkrajjevi učenci, več kulturnih delavcev in dijakov, medtem ko so pa bili zastopniki SO Ptuj zaradi sprejema pri predsedniku Titu. Njegova dela so brali Sonja Srečkovič in Andrej Kropelj, oba dijaka, režiser Peter Malec ter nekdanja amaterska igralca Slavica Aličeva ter Franjo Gunžar. Odlomki so bili lepo izbrani, čeprav morda malce predolgi, kar je za poslušalce, glede na pisateljev stil, ki izredno zgoščeno pripoveduje, bolj utrudljivo.

Uvodno besedo je povedala ravnateljica knjižnice Milojka Aličeva, ki se je s hvalečnostjo spomnila na pisatelja kot na svojega nekdanjega profesorja in njegovo globoko razumevanje za slehernega dijaka na ptujski gimnaziji, ne glede na njegov svetovni nazor. Za njo je orisal profesor Ivo Arhar pisateljevo delo in njegovo osebnost. Njegove besede so bile zanimiv in vsestranski prikaz Cajnkrajja in bi bilo dobro, da jih kje objavi. Na koncu je spregovoril sam jubilar in se je malo v re-

snem, malo v šaljivem tonu zahvalil za lepo pripravljeno literarno večer in razstavo. Posebej je spregovoril o svoji drami »Zvestoba«, ker se taki »zvestobi« tudi sam čuti zavezanega, zvestobi poklicu, pisateljskemu delu ter slovenskemu narodu in človeku, ki se nesebično bori za boljšo in bolj humano družbo. Ko je govoril o novi slovenski literaturi, je priznal svojo odmaknjenost od nje in bil mnenja, da ta literatura sploh ni umetnost, pač pa samo igračkkanje s pojmi. ki

jih verjetno še avtorji sami ne razumejo. Prav tako je je zavrnil označbo tkz. »katoške literature«, ker če je umetnost je to samo umetnost in nič drugega ali pa sploh to ni. V nasprotnem primeru bi lahko govorili o ateistični umetnosti, muslimanski umetnosti itd., kar pa je nesmisel. Nato še se je enkrat zahvalil za šopke, knjižno darilo ter lovrov venec in opozoril poslušalce na svojo novo izdajo »Noctove barke«, romana, ki se dogaja pred vojno na ptujski gimnaziji ter izbor krajših novel in črtic »Trideset let«. Obe deli sta izšli letos.

Pisateljevemu visokemu jubileju se tudi pridružujemo mi in mu kličemo: »Še na mnoga leta!«

-ob

Jubilant med svojimi starimi znanci

Foto: S. Kosi

OTROŠKO posteljo z vložkom prodam. Naslov v upravi.

PRODAM SENO in otavo ter več stavbenih parcel. Ivan Emeršič, Cesta Olge Meglič 25, (Vičava) Ptuj.

PRODAM zelo poceni košnjo sena in ca. 500 kg suhe krme. Ptuj, Zagrebška 41.

UGODNO prodam obračalnik za seno (sonce 3) skoraj nov, primeren tudi za BCS kosilnico. Franc Pintarič, Pacinje 15 p. Moškajci.

ISCEM sobo v Ptuj. Naslov v upravi.

PRODAM VW 1300. Rudolf Trpinč, Ptuj, Bežjakova 12.

JAVNA ZAHVALA

Zahvaljujemo se celotnemu kolektivu doma dr. Marjana Boršnarja iz Dornave za lep spre-

jem ob priliki proslave 25-letnice osvoboditve, ko so pripravili s svojimi varovanci pester program in pogostitev za vse prisotne starše, istočasno izražamo globoko hvalečnost za vso skrb in nego naše bčerkice Danice. Hvaležni starši Vajdovi iz Krčevine pri Vurberku.

PRODAM 2000 kg prešane slame za steljo. Janez Pogačar, Sveča p. Majšperk.

MILADA inženirka 15č opremljeno sobo v Ptuj s 1. junijem. Ponudbe pošiljate pod 1. junijem.

Pozivamo vse kmetovalce s področja LD Ormož, da dvignejo zaščitna sredstva (morhit, fenolin), katera dobe brezplačno pri Mirku Čurinu v Ormožu, Ptujška cesta 11

Lovska družina Ormož

OBVESTILO

Gozdni obrat v Ptuj obvešča vse gozdne posestnike, da bomo vršili odkazilo lesa za sečno leto 1970/71 v času od 25. maja do 30. decembra 1970.

Lastnike gozdov bomo sproti obveščali o dnevu odkazila po posameznih katastrskih občinah na krajevno običajni način.

Prosimo vse gozdne posestnike, ki želijo, da se jim odkaže les, da se držijo omenjenega razporeda in da o dnevu odkazila obvestijo tudi svoje sosede.

Opozarjamo vse lastnike gozdov, da naknadnih odkazil ne bomo vršili.

Gozdni obrat Ptuj

TP Merkur Ptuj prodajalna Zvezda, Srbski trg 2

organizira veliko prodajo moških oblek in vetrovk tovarne MURA po tovarniško znižanih cenah:

moške obleke: stara cena 670 nova cena 390
MOŠKE OBLEKE:

stara cena 670 din, nova cena 390 din

VETROVKE:

stara cena 190 din, nova cena 100 din

Pričetek prodaje v ponedeljek 25. maja 1970. Prodajalna bo odprta NON STOP od 7,30 do 19. ure.

Vabimo vas, da se poslužite izredne ugodnosti ter nas obiščite.

VREME

do nedelje, 31. maja 1970.

Polna luna je bila v četrtek, 21. maja, ob 4.38.

Napoved: od nedelje, 24.

maja, do nedelje, 31. maja,

bo sončno in vroče do 20 stopinj C. No nedelje,

21. maja, pa so še možne

posamezne plohe.

Alojz Cestnik

Šolnik, strokovni pisatelj in predavatelj

Ob 15-letnici smrti pedagoga Matije Senkoviča, roj. v Središču 1867–1955

Matija SENKOVIČ je bil v predvojnem mariborskem kulturnem življenju markantna osebnost. Čeprav je bil od leta 1927 v pokojni kot obl. šolski nadzornik, je imel še polno dela. Urejeval je znani pedagoški list POPOTNIK, kot odbornik se je udeleževal sej tedanje pedagoške centrale, pisal je razprave in članke ter predaval na učiteljskih tečajih in pedagoških tednih za starše. S svojo visoko postavo, širokim znanjem in izkustvom je vsakomur vzbujal ugledi in spoštovanje. V domači in tuji literaturi je bil zelo razgledan in njegove razlage je bilo prijetno poslušati.

Prvotno ime Senkoviča se je glasilo Lichtenwallner. Pod tem rodbinskim imenom je bilo 28. oktobra 1867 zabeleženo njegovo rojstvo kot Matija v Središču ob Dravi. Rodil se je v hiši s tedanjo št. 8, toda starši so se z družino pozneje preselili v Ormož, kjer je Matija obiskoval ljudsko šolo (1873–1878). Štiri razrede gimnazije je dovršil v Varaždinu z odliko (1882). Ker so se starši preselili v Maribor, je nadaljeval Matija obiskoval učiteljske v Mariboru in maturiral 1887. Ze v novembru istega leta je postal učitelj v Rušah, kjer je ostal do konca prve svetovne vojne. S svojim pedagoškim delom je veliko pripomogel šoli, da je zaslovela med najboljšimi v okraju. Med prvo vojno je tudi dosti pretrpel zaradi svoje narodne zavednosti, saj so bile tedaj Ruše znane kot »mali Beograd«. Zaradi prestanih krivic v ljubezni do naroda se je leta 1924 preimenoval v Senkoviča.

Februarja 1. 1919 je postal šolski nadzornik za mesto Maribor, pozneje pa za okraja Maribor in Slovenska Bistrica. Povsod se je odlikoval kot organizator novega slovenskega šolstva, od leta 1924 do 1927 pa je postal oblastni šolski nadzornik za tedanjo mariborsko oblast, ki je obsegala polovico Slovenije. Tudi v letih pokoja je še veliko delal, največ pisal, umrl pa je v visoki starosti 25. februarja 1955. Letos poteka 15-letnica njegove smrti, pred tremi leti pa je minila stoletnica rojstva.

M. Senkovič je deloval kar v treh epohah razvoja slovenskega šolstva: v avstrijski dobi v boju za slovensko šolo, v stari Jugoslaviji kot organizator prerojenega šolstva in po 1. 1945 je pazljivo sledil šolskim reformam v sedanji državi. Delujoč na ruški šoli se je iz-

kazal s pisanjem člankov in razprav ter s predavanji za učitelje in starše. Povezan je bil s H. Schreinerjem, s Slovensko šolsko matico, seznanjal pa se je tudi z nemškimi in češkimi pedagoškimi deli. Zanimale so ga zlasti ideje ob »stoletju otroka«, problemi delovne šole, načela umetniške vzgoje ter re-

Matija Senkovič

forme zemljepisnega, zgodovinskega in jezikovnega pouka. O vsem tem je veliko pisal v Pedagoških letopisih in Popotniku, poprej pa je preizkušal nove zamisli s svojim delom v razredu. V tistih časih je bil M. Senkovič daleč znan kot »moderen« šolnik, ki tudi praktično oblikuje nova načela pri svojih učencih v šoli. Znal je povezovati teorijo s prakso in o uspehih poročati v javnem tisku.

Pravo »revolucijo« v metodiki je M. Senkovič povzročil s dvema deli svoje knjige PROSTO SPISJE, ki je izšla v l. 1908/9 v Ljubljani. Z njo je povsem prelomil s tradicijo šolskega spisa, da se je temu čudil celo H. Schreiner, ter odprl učencem široko pot do ustnega in pismenega govora o vsem tem, česar je polno otrokovo srce in duša. Dotlej so namreč bili učencevi jezikovni izdelki enolični in dolgočasni in bolj sadovi učiteljevih kot učencevih misli.

V drugem delovnem obdobju se je Senkovič posvečal reorganizaciji osnovnih šol kot okrajni in oblastni nadzornik v severovzhodni Sloveniji. Ni se zapiral v pisarno, temveč je hodil iz kraja v kraj ter skrbel za posodobljeni pouk s pismenimi in ustnimi navodili. Iz teh let so nastale razprave o Bistvu in pomenu delovne šole (Pop. 1925), Reformi o-

snovne šole (Ped. zbor. 1925), O učnih načrtih (Pop. 1926/27) in o podobnih problemih, ki jih je bilo treba tedaj rešiti. Sodeloval je tudi v organizaciji Jug. učiteljskega združenja za Slovenijo, ki se je s celjsko deklaracijo osvobodilo strankarskih pritiskov.

Šele v letih pokoja je našel M. Senkovič pravi čas za pisanje, s katerim je sistemiziral svoja štiridesetletna izkustva. Od 1. 1930 do 1938 je postal urednik Popotnika, ki je pod njegovim uredništvom izgubil na svoji prejšnji radikalnosti, sicer se je pa posvečal izboljšanju vaških šol, uvedbi strnjene in rokotvorne pouka in pod. zahtevam pedagoško razgibanega časa, ki ga je povzročilo znano delo dr. F. Zgeča Vzgoja najširših plasti našega naroda. Kot urednik je Senkovič zastopal meščansko stališče, da je »pedagoška reforma predvsem pedagoška evolucija«. Iz njegovega peresa so izhajale obširne razprave, tako npr. Glavni cilji nove pedagogike in sredstva v njih dosego (1930/31), Pedagoško preizkusno delo (1931/32), Šola in dom (1933), Otrok in knjiga (1934), ki sodi med njegove najboljše. Njegova knjiga NOVODOBNO ŠOLSKO DELO (1935) prinaša to novost, da avtor pouk vsakega predmeta didaktično omejuje tudi na psihološke možnosti otrokovega dojetja. Redki so ljudje, da sredi jasnih svojega življenja s peresom v roki še tako tesno žive s šolo in njenimi problemi kot je tako delal Senkovič. V svoji najvišji starosti je na svojem domu še sadjaril na svojem velikem vrtu ter me malo pred smrtjo pogostil s svojim zlahtnim sadjem. V mislih mi je ostal kot Stritarjev gošpod Mirodolski, ki smo ga občudovali iz čitank v otroških letih.

Senkovičovo pedagoško delo je seveda plod časov, v katerih je nastajalo. Nekatera njegova osnovna izhodišča so v novih družbenih razmerah sicer izgubila svoj pomen, mnoge zamisli pa še žive dalje v današnjem šolskem delu. Zdi se mi vredno ponoviti njegovo oporo, zapisano 1. 1936 v njegovi knjigi:

»Ne mirujmo, dokler ne postanejo vse šole v naši ljubi Jugoslaviji kakor steklene palače, polne sončne svetlobe in ljubljene petja, polne pestrih cvetlic in druge lepote in sredi vse te krasote in vesnega dela polne srečnih in veselih otrok!«

Albert Žerjav

Srečanje obveščevalcev in aktivistov

V počastitev 25-letnice osvoboditve so se v soboto sestali v hotelu Zamorec v Mariboru na spominskem srečanju nekdanji mariborski in pohorski obveščevalci in aktivisti, ki so pred 25 leti kakorkoli sodelovali v akcijah pri reševanju mostov, elektrarne Fala in drugih objektov. Znano je namreč, da je imel okupator v svojem uničevalnem načrtu med umikom rušiti javne naprave, kar je tudi dosledno izvajal, le v mariborski pokrajini je po zaslugi vrlih obveščevalcev in aktivistov ostalo tako rekoč vse nedotaknjeno.

Tega srečanja so se udeležili nekdanji obveščevalci in aktivisti iz Maribora, Ptujja, Frama, Slovenje Gradca in od drugod. Nekateri so bili zadržani, nekaj pa je bilo nedosegljivih. To srečanje je počastilo s svojo navzočnostjo tudi zaslužna nekdanja partizanka Mica Rokova, ki je imela v času okupacije pomembne funkcije v organih OF na Pohorju pod vod-

stvom takratnega sekretarja Sergeja Kraigherja. Na srečanju je bil navzoč tudi predstavnik mariborskega muzeja osvoboditve kustos Mirko Fajdiga.

Srečanje je bilo zelo pri srčno, ker je marsikateri od udeležencev obujal spomine na takratne hude čase, vsi pa so se veselili ob doseženih uspehih.

To jubilejno srečanje je vodil Franjo Novak, znan aktivist, ki je v najbolj odločilnem trenutku kot namišljen komisar presleplil okupatorja in »zasedel« njegovo osrednjo politično postojanko na tako imenovanem Spodnjem Stajerskem Landrat, ter tako kot lažni Machthaber von Untersteiermark dajal striktno sukaze, da se ne sme ničesar porušiti!... To je tudi pripomoglo, da so bile vse reševalne akcije tako uspešno končane. S tem je bila očuvana naši novi Jugoslaviji več milijardna vrednost. G.

Ingoličeva bralna značka v Ormožu

Tekmovanje za Ingoličevo bralno značko, ki je bilo v soboto v Ormožu in pri Miklavžu, se je udeležilo okrog 700 pionirjev, pionirk in članov iz ormoške občine. Organizator bralne značke je bilo društvo prijateljev mladine Ormož. Kot gostje so na prireditvi brali svoja dela književniki: Gema Hafner, iz Maribora, Marjan Kolar iz Raven na Koroškem, Leopold Suhodolčan iz Pre-

valj. Tudi učenci so z branjem lastnih literarnih stvaritev pokazali izredno lep uspeh.

Podelili so 163 zlatih, 181 srebrnih in 205 bronastih bralnih značk. Na koncu so sklenili, da se bodo pionirji ormoške občine udeležili srečanja vseh »značkarjev«, ki bo v Kotljah ob 10. obletnici obstoja bralne značke.

J. R.

Jutri bodo gostovali v Ormožu mladi pevci iz Madžarske

Jutri, v petek, 22. maja, s pričetkom ob 18. uri se obeata Ormožanom na grajskem dvorišču v Ormožu (v primeru slabega vremena v kinodvorani) zanimiv kulturni dogodek.

Ormožanom, ki so že večkrat dokazali, da so za tovrstne kulturne dogodke hvalečna publika, se bo s svojim koncertom predstavil madžarski mladinski pevski zbor iz Szombathelyja. Ormožani bodo svoje goste sprejeli že v petek okrog polnočnega. Razkazali jim bodo

mesto in bližnje jeruzalemske vinograde. Po koncertu bodo mladi pevci prenočili pri svojih mladih vrstnikih iz Ormoža, naslednji dan pa se bodo odpravili na oged Ptujja in na Pohorje.

Kot nam je sporočil Ljotz Kranjčan, ravnatelj nižje glasbene šole Ormož, bodo Ormožani še to leto vrnil obisk svojim mladim prijateljem iz Madžarske. Ob koncertu bosta v znamenju zblizjevanja mladih iz dveh sosednjih držav.

J. S.

Uspela modna revija v hotelu »Jeruzalem« v Ormožu

Kot smo že poročali je bila pred nedavnimi v hotelu »Jeruzalem« v Ormožu uspela modna revija, ki jo je pripravila BLAGOVNICA-PO-TRŠNIK iz Murske Sobotice. Ormožani so si z zanimanjem ogledali nove pomladanske in poletne modele konfekcije, čevlje in modne dodatke, ki so jih nosile prikupne manekenke, maneken in otroci.

Ob domači glasbi je prireditvev prehitro minila in Or-

možani si želijo tovrstne prireditve tudi v bodoče. V Ormožu smo slišali željo, da bi tudi TP Merkur iz Ptujja, ki se je že lani uspešno izkazalo kot dober organizator modnih revij — predstavilo tudi v Ormožu.

Hotel »Jeruzalem« v Ormožu se je tudi tokrat izkazal kot dober gostitelj in prav bi bilo, da bi v njegovi lepi notranjosti lahko v kratkem zopet preživeli lep in prijeten večer na podobni prireditvi. J. S.

Medobčinsko posvetovanje mladih

Občinska konferenca ZMS slovenska Bistrica je pripravila medobčinsko posvetovanje o klubski dejavnosti, poleg domačinov pa so se ga udeležili še mladi iz Murske Sobote, Ljutomerja in Ptujja.

Tema razgovora je bila jasno določena, potekala pa naj bi izključno o dejavnosti mladincev v klubih. Predsednik bistriške občinske konference Mirko Munda je v začetku poudaril, da naj bi se pogovarjali le o dejavnosti, saj razgovor o financiranju ne bi pripeljal daleč. Kljub temu pa smo dobili občutek, da je bil denar pri večini udeležencev poglavitna in izhodiščna točka, tako da je posvetovanje včasih dobilo kaj komično podobo. Predstavniki kluba mladih iz M. Sobote so udeležence seznanili z vsemi oblikami njihovega dela, in reči moramo, da je le-to izredno plodno in pestro. Seveda bi bilo nesmiselno pričakovati, da bodo tudi klubi povzeli njihov sistem v celoti. Mnogo pa je bilo stvari, ki so jih Sobotčani povedali, ki bi lahko koristile vsakemu klubu mladim.

Sprijazniti se je treba z dejstvom, da se morajo mladi najprej dobro organizirati in dokazati družbi, da so s svojim delom zaslužili družbeno podporo. V Ptujju, Ljutomeru in Slovenski Bistrici so že imeli mladinske klube, žal le za kratek čas. V vseh treh mestih pa se ponovno pripravljajo za ustanovitve. Trenutno so najdlje Bistričani, ki so klub ustanovili pred tremi tedni, v tem kratkem času pa so že poželi nekaj sadov svojega dela.

V razgovoru smo lahko tudi opazili, da mnogi niso mogli najti rešitve, kaj je mladinski klub in kaj mladinska organizacija. Posamezniki aktivni s področja bistriške občine imajo takšne programe, da bi jih z vso pravico imenovali klube. Potrebno pa je sprijazniti z dejstvom, da ne moremo enačiti kluba mladih na vasi ali v mestu. Delo poteka v različnih okoliščinah, želje vaške mladine pa se razlikujejo od tistih, ki pa se razlikujejo od tistih, ki jih imajo mladi v mestih.

Nikakor ne moremo trditi, da posvetovanje ni uspelo, omenimo lahko le to, da je opaziti precej razlik v politiki vodenja mladih v posameznih občinah. Gotovo je, da je potrebno v klubih delati tisto, kar zanima večino mladih, le-to pa se da najbolje izvedeti z anketami, kjer se člani izjasnijo, katerja dejavnost jim je najbolj pri srcu.

Na posvetovanju smo tudi slišali, da bi se morali člani klubov večkrat sestajati in izmenjati izkušnje, ki so jih

pridobili. Omenjena srečanja bi koristila vsem, saj bi se lahko dobila pomenila, katera oblika dela je boljše in katero bi lahko opustili.

Ob koncu so se tudi dogovorili za srečanja na športnem področju, ki bodo ob dnevu borca. Predlagali so, da bi bile v vsakem mestu po dve športni panogi, določene pa bodo o tem spregovorili predstavniki športnih komisij, ki se bodo zbrali v Slovenski Bistrici 28. maja.

-d

Ob dnevu javne varnosti

Ob dnevu javne varnosti je Franjo Rebernak, predsednik SO Ptuj priredil v ptujskem hotelu sprejem za uslužbence javne varnosti. V nagovoru jim je čestital k prazniku. V imenu predsednika republike Tita je podelil

tor Srebernjak, Vinko Pavlovič, Jožica Vlašič in Ivan Mramor.

Karl Lončar se je zahvalil v imenu odlikovanih in nagradjenih. Med drugim je poudaril, da je služba javne varnosti na območju ptujске občine dosegla uspehe predvsem s sodelovanjem z drugimi službami v občini. Uspeh službe javne varnosti je tudi odraz sodelovanja z občani. Pohvalil je moralno in materialno pomoč občinske skupščine službi javne varnosti.

Karl Lončar, komandir postaje milice Ptuj, se zahvaljuje za pozornost ob dnevu javne varnosti

lil odlikovanje red dela s srebrnim vencem komandirju postaje milice Ptuj Karlu Lončarju in Slavku Ličanu, ki je bil upokojen. Miličnikom, ki so letos dopolnili dvajset let dela pri organih za notranje zadeve, je Franjo Rebernak podelil spominske ure. Prejeli so jih Lutarič Koloman, Jože Novak, Vik-

Milčniki na svečanem sprejemu pri predsedniku SO Ptuj Franju Reberniku

nih disciplinah so dosegli naslednje uspehe: v odbojki je bila prva ekipa socialistične zveze, druga ekipa milice, četrta ekipa mladine. V streljanju z zračno puško je bila tretja ekipa iz garnizona in najboljša ekipa milice, dru-

ga je bila ekipa mladine, tretja ekipa SZ in četrta ekipa garnizona. V šahu je bila prva ekipa SZ, druga ekipa mladine, tretja ekipa garnizona in četrta ekipa milice.

ZR

V nedeljo, 24. maja, festival mladinskih pevskih zborov občine Ptuj

V nedeljo, 24. maja 1970 s pričetkom ob 14,30, bo na dvorišču minoritskega samostana v Ptujju festival mladinskih pevskih zborov občine Ptuj (v primeru slabega vremena v telovadnici osnovne šole »Tone Znidarič« — Mladika). Sodeluje 16 mladinskih pevskih zborov.

Festival ima že ustaljeno tradicijo, saj bo že deseti zaporedoma. Ugotavljamo, da v prejšnjih letih festival ni bil tako obiskan, kot bi to zaslužil zaradi ogromnih naporov, ki so jih vanj vložili naši učenci — pevci in njihovi pevski učitelji. Na prireditvi smo vsakokrat pogrešali starše otrok in mladino, čeravno so naše festivale glasbenih strokovnjakov priznali kot najboljše v Sloveniji ali pa vsaj med najboljšimi. Prepričani smo, da bo letos bolje.

V tednu pred festivalom (od 18. do 23. maja) bodo prodajali učenci ptujskih osnovnih šol programe festivala, ki bodo veljali kot vstopnica.

Za odrasle stanejo 3 din, za otroke pa 1 din. Prosimo Ptujčane, da jih ne odklanjajo, saj je vstopnina naš edini dohodek, stroški festivala pa znašajo precej nad milijon starih dinarjev (prevoz učencev z avtobusi iz raznih krajev občine v Ptuj, pogostitev pevcev, skromne nagrade zborovodjem, plakati in programi in dr.)

S svojim obiskom boste dali priznanje učencem — pevcem in pevskim učiteljem za njihove napore in poštvalnost in jih spodbudili k njihovemu nadaljnjemu, s uspešnejšemu delu.

Občinski svet Zveze kulturno prosvetnih organizacij Ptuj.

Podružbljanje . . .

(Nadaljevanje s 1. strani)

primerno oborožitvijo in z drugimi materialnimi sredstvi. Nekatere pomanjkljivosti pa se še kažejo v precejšnji obveščeni občanov o njihovih konkretnih nalogah, v organizacijski nedograjnosti priprav v krajevnih skupnostih in delovnih organizacijah. Pri razvijanju raznih obrambno-vzgojnih oblik se je potrebno v večji meri posluževati društev, kjer se zbira mladina; v večji meri pa je treba pritegniti tudi ženske, ki kažejo veliko pripravljenost za sodelovanje v oblikah splošnega ljudskega odpora. Obširneje je govoril o financiranju priprav SLO, o dolgoročnejših nalogah na tem področju in o konkretnih nalogah, ki jih moramo opraviti v letošnjem letu.

V obširni razpravi je bilo povedanih mnogo koristnih predlogov, pripomb in dopolnitev k poročilu, saj so vsi razpravljavci izhajali iz konkretne prakse. Po razpravi so sprejeli konkretna stališča, ki obvezujejo zlasti komuniste na tem območju. Iz stališč povzemamo:

— Skladno s krepitvijo JLA in teritorialnih enot je potrebno razvijati tudi vse druge oblike celovitega sistema odpora, vanj racionalno vključiti vse sile in sredstva družbe. Poleg organiziranega oboroženega odpora morebitno agresorju, se je treba pripraviti za preprečevanje subverzivne dejavnosti tujih agentov, za zaščito civilnega prebivalstva, družbene last-

nine, kulturnih vrednot in podobno.

— Priprave za splošni ljudski odpor morajo biti sestavni del družbenopolitičnega delovanja. Utrjevati je treba zavest, da je odpor edina alternativa za ohranitev naše nacionalne samostojnosti in samoupravne družbe. To zahteva realna ocena sodobnega položaja v svetu. Zato moramo v krajevnih skupnostih, v delovnih organizacijah, v sredstvih obveščevanja javnosti, v družbenopolitičnih organizacijah, v društvih, še posebej pa v šolah, razvijati idejno-politično dejavnost, v kateri bodo prisotne razsežnosti patriotizma, samoupravljanja, svobode in neodvisnosti.

— Konferenca ZKS v občini in komite s komisijo za splošni ljudski odpor je osnovni idejnopolični usmerjevalec celotne dejavnosti v pripravah vseljudskega odpora v občini.

— V najkrajšem času je potrebno v vseh krajevnih skupnostih ustanoviti odbore splošno-ljudskega odpora, ki naj bodo nosilci vsebinskih in organizacijskih priprav na svojem območju. Pri tem se naj zlasti angažirajo koordinacijski odbori pri občinskih konferencah SZDL, ki naj prevzamejo tudi skrb za stalno pojasnjevanje občanom koncepta vseljudskega odpora. Odgovorna naloga komitejev je, da usposablajo komuniste, ki morajo biti glavni nosilci idejno-politične dejavnosti v pripravah splošnega ljudskega odpora.

Franc Fideršek

Zlata poroka v Majšperku

Preteklo soboto je bila v Majšperku zlata poroka. Na matičnem uradu sta se zlatoporočila Leopoldina in Jožef Kolar. V prisotnosti prič in sinov, hčera, vnukov in pravnukov sta ponovno potrdila medsebojno življenjsko zvezo. V 50 letih zakona sta bi-

leta 1949 kot kurjač. Živi v domu, ki sta si ga z ženo uredila pod težkimi pogoji. V družini je bilo veliko otrok, šest hčerk in trije sinovi. Med drugo svetovno vojno so bili često pri njih na obhodu haloški partizani. Spominja se Iva Raua, tajnika SO Ptuj,

Jubilanta med svojimi otroci

la zvesta drug ob drugem, se skupaj veselila v sreči in si pomagala ter drug drugega hrabrila v nesreči.

Za tem, ko je Ciril Murko opravil svečani obred in jima izročil zlatoporočni list ter darilo, so zlatoporočena obsuli s poljubi in čestitkami njuni številni potomci in sorodniki. V očeh so se lesketale solze...

Jožef Kolar se je rodil 18. februarja 1892 v Lešju. V šolo je hodil v Majšperku. Izučil se je kovaške obrti. V prvi svetovni vojni je bil ranjen v roko. Po vojni se je zaposlil v Metalni v Mariboru, za tem pa v bivši tovarni tanina v Majšperku, kjer je delal do upokojitve

ki je vodil skupino partizanov.

Leopoldina Kolar, rojena 9. novembra 1895 v Majšperku je kljub velikim vsakdajšnjim skrbem, kako preživeti številno družino, še vedno korajžna in živahna ter polna humorja. Vsak dan prihaja v trgovino in po drugih opravkih. Redno obiskuje svoje v Majšperku. Povedala je, da mora pogledati, če so še vsi živi in zdravi. Materina skrb in ljubezen nikoli ne mine. Žal vseh 43 potomcev od katerih mnogi živijo v drugih krajih, ne more redno obiskovati.

Po zlati poroki je številna družina lepo proslavila velik jubilej.

ZR

Steklar-Osankarica 1:0

V okviru druge slovenske nogometne lige so nogometaši bistriške Osankarice gostovali v Rogaški Slatini, kjer so se pomerili z domačim Steklarjem, ki je trenutno drugi na lestvici in se bori za prvo mesto z mariborskim Branikom. Jasno je torej bilo, da nogometaši Osankarice nimajo veliko priložnosti.

Prvi polčas se je končal neodločeno, potem ko so domačini ves čas napadali, Bistričani pa so ubrali odlično obrambno taktiko. Posebno se je odlikoval vratar Kotar, ki je reševal skoraj nemogoče žoge. Tudi drugi polčas ni prinesel večjih sprememb. Domači so še vedno napadali, vendar so bili v tem delu bolj napadalni tudi nogo-

metaši Osankarice, ki so z nekaj protinapadi ogrozili domačega vratarja. Vendar so bili strelji proti domačemu vratarju preslabi, nekajkrat pa so imeli Bistričani tudi smolo. Ko je regularni čas že potekel in je sodnik tekmo zaradi zavlačevanja podaljšal za tri minute, so igralci Steklarja iz prostega strela dosegli zmagoviti zadetek. Za prejeti gol nosi vso krivdo bistriški vratar Kotar, ki je sicer branil odlično.

Ob koncu pa naj še enkrat povemo, da so si Bistričani zaslužili točko, saj so se odlikovali predvsem v obrambi. Prihodnje nedeljo igrajo nogometaši Osankarice na domačem igrišču s Šmartnim in če bodo ponovili borbeno igro iz minulega kola, lahko pričakujemo novi dve točki.

-d

Izplača se učiti esperanto

Za vsakogar, kdor se uči tuje jezike, nastane vprašanje, ali bo jezik, ki se ga uči, tudi nekoč lahko uporabljal.

V današnjem gospodarstvu je velika potreba po jezikovno sposobnih osebah. Ti pa ne pridejo iz šole, temveč si le lahko z dolgoletnim študijem in event. bivanjem v inozemstvu pridobe potrebno znanje. Z angleščino, francoščino, španščino itd. dobe mogoče lepe službe ali pa postranski zaslužek.

Tako je tudi z učenjem mednarodnega jezika ESPERANTO, znanjem katerega je prav tako možna zaposlitev, lahko se celo reče, da ima prednost, kajti mednarodni značaj esperanta prekaša večino tujih jezikov in ima na mnogih področjih praktičen pomen, kar je razvidno iz naslednjega:

Po vsem svetu okoli milijon ljudi različnih kulturnih in jezikovnih področij govori esperanto. Z njimi se lahko naveže neposredna zveza. To olajšuje sistem delegatov svetovne esperantske organizacije, ki ima 3597 delegatov v 63 deželah. Tudi v turizmu se esperanto vedno bolj uveljavlja. Potovalni uradi izdajajo prospekte in več kot 700 tujskih agencij je izdalo nad 2500 prospektov v esperantu. Tega jezika se poslužujejo podjetja, velesejmi, železniške uprave, letalske družbe itd. O Fiatu v Turinu kroži več esperantskih filmov. Državne, pokrajinske in komunalne institucije izdajajo publikacije v žepni obliki. Poštne uprave izdajajo esperantske znamke in ob mednarodnih kongresih se uporablja esperantsk.

zig. Mnogo evropskih in izvenevropskih radijskih postaj daje svoja poročila tudi v esperantskem jeziku.

V šolskem letu 1968-69 se je učilo esperanto 18.881 učencev v 691 šolah 31 dežel, razen tega še na 30 univerzah. (To število se bo nedvomno povečalo, če bodo izvedeni sklepi konference za uvedbo esperanta v šole, op. p.) Esperantska literatura narašča. Do zdaj je izšlo 64 strokovnih del v knjižni obliki. Izhaja nad 100 esperantskih listov mednarodnih in narodnih esperantskih zvez, ki so glasila literarne, strokovne in politične vsebine.

Na počitniških srečanjih, seminarjih, konferencah, predavanjih letne univerze in kongresih, se govori izključno v esperantu, kajti esperanto združuje ljudi in jih osvobaja jezikovnih ovir.

PO »GER« J. D.

Gasilci so bili delavni

Nedavno je bila v Slovenski Bistrici letna konferenca občinske gasilske zveze, ki se se je poleg zastopnikov vseh gasilskih društev iz občine udeležili tudi predstavniki društev iz sosednjih občin ter predstavniki družbeno-političnih organizacij bistriške

občine.

V gasilsko zvezo je včlanjenih enajst prostovoljnih in tri industrijska društva, ki so v minulem obdobju dosegla lepe rezultate. Omenjena društva imajo kar 25 motornih brizgalk, predvidevajo pa, da bodo to število v letošnjem letu še povečali. S skupnimi močmi si bodo prizadevali uresničiti dolgoletne želje gasilcev s Šmartna na Pohorju in Laporja, ki nujno potrebujejo lastna vozila. Tako bi izpolnili plan, po katerem naj bi vsako gasilsko društvo imelo svoje vozilo.

Med pomembnejše uspehe občinske gasilske zveze lahko prištejemo tečaj za gasilske podčastnike, ki ga je opravilo 33 članov, v lanskem letu pa so izšolali tudi 12 novih sodnikov, od tega 5 re-

publičkih in 7 občinskih, tako da bodo delno zamašili to vrzel.

V lanskem letu so posvetili veliko pozornost pridobivanju novih članov predvsem iz pionirskih in ženskih vrst. Na zboru ob stoletnici gasilstva, ki je bil v Ptuj, so sodelovale tri ženske desetne iz bistriške občine, ki so postavljene naloge dobro opravile.

Na konferenci so kritično ocenili tudi dejstvo, da je v občini še vedno nekaj delovnih organizacij in ustanov, ki preventivni službi ne posvečajo dovolj pozornosti, zato bo v takšnih primerih potrebno strože ukrepati.

Gasilci iz bistriške občine ne nameravajo zmanjševati svoje dejavnosti, kar zgovorno pričajo sprejeti sklepi. Med najbolj pomembnimi je vsekakor stalna budnost nad človeškim življenjem in njegovimi materialnimi dobrinami. Vso skrb bodo morali posvetiti tudi vzgoji novih kadrov, vključiti pa bi morali še več pionirjev in mladincev.

Občanom ormoške občine: Drevi javna razprava o kmetijstvu

Komisija za družbeno-ekonomsko odnose in ekonomsko politiko pri občinski konferenci ZK Ormož organizira v četrtek, 21. maja, v vseh krajevnih centrih javno razpravo o kmetijstvu. V Podgorcih, pri Veliki Nedelji, Tomažu, Ivanjkovcih, Miklavžu, na Kogu in v Središču ob Dravi bo razprava v že znanih krajevnih prostorih, za Ormož v Šoli na Hradeku in za Loperšice v gasilskem domu.

Razprava ima namen osvetliti pereče probleme kmetijstva in pripraviti nekatere sklepe nanašajoče se na teze CK ZKS.

V vseh krajevnih centrih se bo začela razprava nočjo ob 20. uri in je zaželjeno, da

se vključi v reševanje problemov kar največ občanov, saj bo le tako mogoče sčasoma preiti od besed v konkretno akcijo. J. S.

AVTO-MOTO DRUŠTVO Ptuj

razpisuje prosto delovno mesto

ČISTILKE

za dve uri dnevno. V poštev pridejo v starosti do junijem.

Zakaj pijemo vodo?

Preprosto vprašanje! Tako preprosto, da se zdi, da sploh ni vredno vprašati.

Ce pa vprašaš, vidiš takoj, da izmed deset ljudi samo eden ve, zakaj ljudje pijemo vodo.

Morda porečete: Vodo pijemo zato, ker se nam tako hoče. Zakaj pa se nam tako hoče? Ker se brez vode ne da živeti. Živeti pa se ne da, ker ves čas trošimo vodo in moramo zato zalogo dopoljevati.

Dahnite vendar na hladno steklo. Steklo se orosi, pokrije se s kapljicami vode.

Od kod ta voda? Iz vašega telesa.

Ali recimo, da ste se vročega dne spotili. Odkod se je vzel pot? Odkod neki? Zopet iz telesa. Če pa trošimo vodo, če jo gubimo, si jo moramo včasih tudi nabrati.

Človek zgubi oziroma potroši dnevno celih dvanajst čaš vode. To nam pove, koliko mora potem popiti in pojesti, da si to nadomesti. Voda je torej glavna snov, iz katere je zgrajeno naše telo. Zato ni prav nič čudno, da lahko človek dolgo živi brez jedi, brez vode pa še nekaj dni ne.

Lahko voda podre hišo?

Na videz je voda nedolžna reč. A dogaja se, da vzbuhne kakor smodnik. Voda je dvajsetkrat bolj nevarna kot smodnik.

Pripetilo se je, da je voda podrla hišo s petimi nadstropji. Kako se more to zgoditi?

V hiši je bila tovarna. V spodnjem nadstropju je bil vdelen v veliko peč kotel. Vanj je šlo vode za cel ribnik. Ko so vanj kurili, je voda v njem kipeła, para pa se je odvajala skozi cev v parni stroj.

Strojnik se je nekam zagledal in ni pravilno dovajal vode. V kotlu je ostalo malo vode. V peč so pa kurili kar naprej. Stene kotla so se razžarile. Strojnik ni na nič pomislil in je spustil vodo v razbeljen kotel.

Kaj se zgodi, če nalijete vodo na razbeljeno železo. Vse gre na mah v paro.

To se je pripetilo tudi strojniku. Vsa voda se je na mah spremenila v paro, pare se je v kotlu nabralo preveč, da kotel ni vzdržal in — počil je.

Vodna para je zelo nevarna reč.

Pri nas doma se tudi vsak dan lomi in trga nekoliko tisoč vodnih kotlov, seveda samo malih. Ko pokajo in prasketajo v peči drva, pomeni, da jih kolje in lomi voda. Popolnoma suhih drv ni, vlage je vedno v njih. Od močne vročine se voda pretvarja v paro in s treskom trga vlakna v drvih.

Pred — r

Zakaj se tožarijo v Ptujju?

Za kaj se tožarijo v Ptujju je razvidno iz poročila o delu občinskega sodišča, kjer med drugim zasledimo, da je kaznivih dejanj zoper čast in dobro ime 178 ali 18 odst. celotnega pripada. To je za 8 odst. manj kot v letu 1968. Lani je bilo kaznivih dejanj zoper življenje in telo 258 ali 27 odst. celotnega pripada; 1 odst. več kot leta 1968. Kaznivih dejanj zoper družbeno in zasebno premoženje je bilo lani 181 ali 19 odst. celotnega pripada. Omenjena kazniva dejanja so v porastu za 4 odst. napram letu 1968. Zoper splošno varnost ljudi in premoženja je bilo lani 146 prestopov, to je za 2 odst. več kot leta 1968. Zoper narodno gospodarstvo se je pogrešilo 37 prestopnikov.

Glede kaznivih dejanj zoper čast in dobro ime, kjer je opaziti manjšo število prestopov, poročilo ugotavlja, da se reši največ teh zadev s poravnavo na prvem ali na naslednjih narokih. Padec omenjenih sprememb pripisujemo spremembi takšne tarife, ki se je močno povečala. Za zasebno tožbo znaša taksa 20 din (prej 2

din), razsodnina pa 30 din (prej 4 din). K padcu omenjenih kaznivih dejanj je pripomogla tudi višja odvetniška tarifa. V teh kaznivih dejanjih pa stranke navadno zagovarjajo odvetniki.

Kazenski oddelek je lani rešil 1078 zadev, in sicer z obsodilno sodbo 584 ali 54 odst., z oprostilno sodbo 46, za zavrnilno sodbo 266 zadev.

Lani je sodišče obravnavalo 100 mladoletniških zadev. V pripravljalnem postopku je nastopalo 121 mladoletnikov, od teh 26 mlajših — 14 do 16 let. Zagrešili so kazniva dejanja zoper življenje in telo — 29 mladoletnikov.

Kazniva dejanja zoper družbeno in zasebno premoženje je zagrešilo 55 mladoletnikov: tatvine 12 mladoletnikov, odvzem motornih vozil 8 mladoletnikov, poškodovanje tujih stvari 10 mladoletnikov, goljufija 2 in majhna tatvina 23 mladoletnikov. Trije mladoletniki so ogrozili javni promet iz malomarnosti.

Po poklicih so bili mladoletni storilci lani: iz kmetijstva 43, vavencev je bilo 8,

šolarjev osnovnih šol 17, dijakov srednjih šol 4, prav toliko je bilo gospodinjinskih pomočnic, 15 je bilo nestrokovnih delavcev.

V civilnem sodstvu je bilo lani vloženi 662 tožb in 167 plačilnih nalogov. Prednjača spori glede zakonitega preživljanja. 161 tožb so vložili nedoletni otroci proti nezakonskim in zakonskim očetom zaradi preživljanja.

Često je toženi oče brez premoženja in glede na kvalifikacijo in zaposlitev materialno slabo situiran. V ponjšem zakonu ima po navadi več otrok, za katere je tudi dolžan skrbeti. V takih primerih mora nositi breme otrokovega oskrbovanja mati sama. Omenjeni spori se zadnje čase vse bolj zavlačujejo predvsem v primerih, ko se toženi očetje zaposlijo v zamejstvu.

Število delovnih sporov v primerjavi z letom 1968 upada. Prav tako se je zmanjšalo število stanovanjskih sporov. Povečalo se je število odškodninskih tožb...

ZR

Nespečnost

Danes je nespečnost precej pogosten pojav. Vendar pa marsikdo, ki toži o nespečnosti, spi več, kakor pa misli. Spominja se namreč le ur, ko se je premetaval po postelji; pozabi pa čas, ki ga je prespal.

Vsako ima občasnno noč brez spanja, običajno po dnevu, polnem skrbi. Če pa gre za trajno nespečnost, se je treba posvetovati o vzrokih z zdravnikom.

Občasna izguba spanja ne škodi. Tudi negibno spanje (pravimo, da človek spi kot kladja) ni najbolj ugodno. Praktično ne moremo reči, kakšna lega je najbolj primerna. Vsaka lega je dobra, ki se v njej počutimo ugodno. Zdravo spanje ni mirno spanje. Človek menja telesno lego skoraj vsakih 10—15 minut in tako postopoma sprošča različne skupine mišičja, da postanejo ohlapne. Najbolj trdno in zdravo spanje imamo tri do štiri ure pred polnočjo ali po polnoči. Takrat je tudi v hrupnem mestu sorazmerno mirno in te ure trdnega spanja so zelo važne za obnovitvene procese v telesu. Moramo se tudi navaditi, da gremo v posteljo vedno ob približno enakem času. Tako se organizem navadi na določen čas in takrat pride zaspanost sama od sebe. Ne poskušajmo pa tega občutka zaspanosti in prijetne utrujenosti pregnati, češ danes bomo bedeli kakšno uro ali dve dlje. To se nam lahko grdo maščuje in se bo-

mo morali ure in ure obračati na postelji, preden bo ponovno prišel spanec. To velja samo za tiste, ki tožijo o nespečnosti.

Najpogostejši vzroki za nespečnost so:

preveč naporno delo podnevi; telesna izčrpanost; preveč skrbi podnevi; močna duševna vznemirljenost; poživilo (prava kava, čaj, tablete), vzeto zvečer ali popoldne; preobilan večerni obrok ali pa tudi prazen želodec; prevroča soba, v kateri spimo, ali pa pretopla odeja, pod katero se potimo, ali nasprotno prehladna soba in slabo pokrivalo; prevelik hrup v sobi, stanovanju ali okolici; preveč svetlobe v sobi; premalo gibanja podnevi.

Pred spanjem se moramo duševno in telesno sprostiti. Zaradi tega je priporočljivo pred spanjem nekoliko počivati, kaj lahkega brati ali poslušati glasbo, skopati se v topli (ne vroči!) vodi, globoko in ritmično dihati. Včasih je primerno napraviti krajši sprehod. Tema, mir, primerna sobna temperatura in udobna postelja, ki smo je vajeni, bo najbolj služila za dobro spanje po mirno preživljenem dnevu.

Največji sovražnik spanja pa je kratko malo strah, da ne bomo imeli zadosti spanja. Zato — kadar gremo v posteljo, se počutimo zadovoljni, da bomo imeli dovolj počitka, pa če bomo spali ali ne.

Kino

PTUJ

21. in 22. maja NA OBAL REKE ameriški barvni CS film ob 18. in ob 20. uri — v petek samo ob 18., ker bo ob 20. uri na sporedu zah. nemški barvni CS film WINETOU V DOLINI SMRTI.

23. in 24. maja WINETOU V DOLINI SMRTI, zah. nemški barvni CS film. Predstave ob 18. in ob 20. uri — v nedeljo ob 10., 16., 18. in ob 20. uri.

25. in 26. maja INTERLU DIJ angleški barvni vstavni film ob 18. in ob 20. uri — v torek samo ob 18., ker bo ob 20. uri na sporedu ameriški barvni film PAS NEDOLŽNOSTI.

27. maja PAS NEDOLŽNOSTI ameriški barvni film ob 18. in 20. uri.

SLOVENSKA BISTRICA

od 22. do 24. maja OSS 117 V TOKIU, barvni CS film. Predstave v petek ob 20. uri v soboto in nedeljo ob 17.30 in 20. uri.

25. maja 101 DALMATI NEC mladinska risanka. Predstave ob 17.30 in ob 20. uri.

GORIŠNICA

24. maja NOČ GENERALOV, angleški barvni film.

TOMAŽ PRI ORMOŽE:

24. maja JUNAKI VELIKIH DIRK angleški film.

Povabilo k hladnemu bifeju

Hladni bife nudi gospodinjti to prednost, da lahko pripravi največji del jedi že prej in da ne potrebuje preveč posode. Za sestavo bifeja je samo eno osnovno pravilo: zastopana mora biti najmanj ena jed ali ena plošča z vsakega kuhinjskega področja (riba, meso, solata, sir, sadje), po možnosti pa tudi zelenjava. Razen tega ne smejo manjkati pikantne omake, skodelice z vloženo zelenjavo, krompirjevimi cekinčki, soljenci in razne vrste kruha. Pribor, zadostno število krožnikov in prtičev postavimo v ospredje ali na strani bifeja. Pripraviti moramo tudi zadosti jemalnega pribora (za samopostrežbo). Standardna pijača za hladni bife je bovla, toda primerni so tudi vino, sekt, pivko in brezalkoholne pijače.

MALI BIFE

Ta bife sestoji iz dveh ali treh pikantnih solat, ene plošče rib, ene plošče z narezkom (klobasa, gojnat, pečenka) in ene plošče s sirom (različne vrste sira ali pikantni sirovi grizljaji, razen tega pa je potrebno za mali bife pripraviti še kruh, surovo maslo in po želji primerne omake k mesu ali ribi).

SREDNJI BIFE

Za osnovne jedi srednjega bifeja so primerni srnin hrbet z omako cumberland, svinjski trebuh z mesnim nadevom ali plošča s pečeno perutnino. Poleg tega pripravimo perutninsko, zelenjavno in sirovo solato, ribje in sirove začetne jedi, po želji pa tudi jed v aspičku ali male hladetina. Za zaključek lahko pripravimo še sirovo pečivo, s sirom obrizgane krekerje in eno sadno jed ali fino sladico.

VELIKI BIFE

Za uvod pripravimo jastogov koktail ali hladnega jastoga z majonejo, za glavno jed pa pasteto iz telečjih jeter ali srnin hrbet. Kot dodatek pripravimo pikantne mesne ali ribje grizljaje, 3 ali 4 solate in 2 jajčni jedi, za zaključno jed pa polnjene ananase ali sadno solato za party. Približno tak bi bil velik hladni bife. Glede na število gostov serviramo razno meso ali ribje vrste z ustreznimi omakami, glede na stroške pa se odločimo za slanikovo solato ali za jastoga, za kruhke z jeguljo ali za kaviar, za pitano kokoš ali za svinjska prekajana rebra, za jagode ali za ananas, za ploščo z narezkom ali za gojnat v testu.

Lasje, lasje...

Mnogo žena vzdihuje, da niso tako težave z lasmi, da jim nikoli ne pridejo kakršno prinesejo od šušerja, vzdrži komaj dva dni. Mar gre le za prazno govoričenje ali pa morda le za pogostne neprijetnosti? Marsikateri lasje so zares neposlušni. Kakšni pa so? Na to ni težko odgovoriti. To so mastni, težki potlačeni lasje, ali pa tudi narobe: suhi, slabotni, pod glavnikom uporni. In zakaj so taki? Morda bi mogli iskati vzroke v zdravstvenem poobutju? Morda organizem ni povsem zdrav ali pa smo se preprosto zanemarili, vse to pa se pozna tudi na lasih? Zdravnik vam bo povedal, da je poglavitni vzrok, da so vaši lasje postali mastni in slabotni, preutrujenost, medtem ko je izčrpanost, psihična in fizična tista, ki povzroča, da postanejo lasje suhi in brez odpornosti. Lasje brez leska kažejo, da jim manjka nekaj hranljivih. Kakšna sredstva pa naj si izberemo, da bi preprečili te nevedčnosti?

Predvsem morate dopolniti vašo vsakdanjo prehrano z vitaminskimi snovmi in prehrano, bogato na proteinih, ki bodo dale moč vsemu telesu in tudi lasem. Priporočljivo je vse, kar nam nudi morje, ker vsebuje dosti vitaminov, zelena solata in artičoke, ker imajo v sebi razne soli, korenje in jabolka, ker so v njih vitamini.

Potrebno je tudi pogostno in premišljeno pranje las. Pri tem moramo skrbno izbrati šampjon, ki mora biti lak, kakršnega zahteva določena vrsta las. Masne lasje moramo prati vsakih 5 do 6 dni s šampjonom, ki bo lasje razmastil. Da ne omejimo izločanje žlez lojnic, je po pranju s šampjonom dobro uporabiti še malo kakega ne premočnega lotiona.

Suhi lasje so še bolj občutljivi kot mastni in se radi lomijo. Zato jih nikar ne umivajte več kot enkrat na teden in to s kakim vitaminiziranim šampjonom.

Zelo prhljajaste lasje pa je treba prati samo s posebej pripravljenimi šampjoni. Kako naj bi izbrali pravi šampjon? Tudi za to je treba imeti nekaj spretnosti.

KAKŠNI SO LASJE?

Predvsem je treba ugotoviti, kakšni so lasje. Pred ogledalom si prečitate lasje in ugotovite, če padajo rahlo, ali pa se spriječijo v tanke šope. V prvem primeru so vaši lasje suhi, v drugem pa čezmerno mastni. Oglejte si še konice las. Morda se cepijo ali lomijo. Če bi spazili kaj takega, to pomeni, da vaši lasje niso zdravi, zato zahtevajo posebno nego, dokler si ne bodo opomogli.

TUDI ŠČETKA JE POTREBNA

Ko ste izbrali šampjon, nikar takoj ne zmočite las, ampak jih najprej začnite krtačiti. Vzemite ščetko iz naravnih ščetin (ne iz umetne mase) in obrnite vse lasje najprej naprej. Začnite krtačiti s tilmika naprej, potem pa jih vrzite nazaj in jih prekrtajte od čela nazaj.

Tako boste poživilili krvni obtok in lasje prezračili, ker so tudi tega potrebni.

KORISTNO STRIŽENJE

V teh časih so moderni kratki in dolgi lasje. Na žalost pa dolgi lasje prav radi obolijo in konice se začno cepiti. Tu ne pomaga nič drugega, čeprav se tega mnogo deklet raje odpove, da lasje postrizemo. Pogumno vzemite v roke škarije in porožite vsaj prav malo, toliko, da boste odstranili odcepljene konice. Pred — r

Ličila in umetnije

Dosti žensk je še dandanes prepričanih, da je ličenje isto kakor maska, ki si jo zjutraj napleskaš na obraz in zvečer pred spanjem spet spereš. Pravilno ličenje pa je vse kaj drugega. Včasih le rahla poteza tu in tam, le toliko, da podčrtate lepoto oči, lok ustnice ali barvo kože. Ličenje je tudi umetnost, kako zabrisati drobne napake, ki vas morda motijo, čeprav jih drugi ljudje niti ne opazijo.

Nikjer ni zapisano, da si morate namazati ves obraz, to se pravi: premazati ves obraz z barvano podlago, obrubiti oči in ustnice s posebnim svinčnikom, prekriti ličila še s pudrom in drugo. Včasih je dovolj že ena sama nadrobna, da postane malce pust obraz živ in zanimiv. Če ste odločna nasprotnica popolnega ličenja, eksperimentirajte malo pred ogledalom, pa boste kaj kmalu ugotovili šibko točko svojega obraza, ki zahteva malo umetnega polepšanja — in potem se boste lahko omejili samo nanjo. Poznam očarljivo dekle, ki jo ima ves svet za popolnoma naravno lepoticico, brez kakršnih koli umetnih pomagala. Nekoč pa sem jo zalotila pri ogledalu in takrat mi je priznala, da si barva trepalnice s temnomodrim tušem. Tega ni opazil doslej še nihče, pač pa vsi na glas pojo slavo njenim prelepim očem. In ona se smešlja in misli svoje...

Če se odločite za tako pot, vedite, da je za idealno ličenje važno le eno — odtenek. Oglejte si svoj obraz, ko je gol, brez ličila, celo če je videti enakomerne barve, je vendar ta sestavljena iz več odtenkov. Tako, npr., koža na čelu ni nikdar popolnoma enake barve kot na nosu in licih. Okrog oči je rahlo sivkasta tudi tedaj, če je nikdar ne ličite. Namen ličenja je pravzaprav le ta, da vse te naravne odtenke nekako podčrta in jim pripomore do učinkovitosti.

Najgršče kožo imajo ženske, ki se petirano šminkava.

jo. Če je ves obraz na debele premazan s tekočim pudrom in barvno kremo in je torej popolnoma enakomerne barve, brez odtenkov in senc, je videti brez življenja, kot umetna krinka, pod katero se več ne pretaka kri. Lepa koža pa je tista, ki kaže le rahlo izboljšano in popravljenjo izdajo resničnega stanja: blede čelo, zdrava lica (previdno naneseno in skrbno razmazano rdečilo), zagorel nos (nos je vselej temnejši od ostalih delov obraza, zato vzamite zanj malo temnejšo podlago ali puder).

Umetniško poslikane oči, ob katerih se vleče dolga črna črta proti sencem, so take kot oči lutk, brez pristnega življenja in izraza. Na odru ali na filmskem platnu so morda res lepe, na ulici pa so smešne.

Ni nujno, da so ustnice vselej tisti krvavi madež, ki si ga prenekatera ženska leto in dan slika na obraz. Narava nam je dala ustnice, ki so po naravi rožnate, torej je dovolj, če to barvo malce poudarimo. Na uravnoteženo naličenem obrazu usta ne smejo pritezati vse pozornosti na škodo oči in kože. Tudi zanje velja vse tisto, kar smo že povedali: dovoljene so rahle korekture oblike in barve, vendar pa naj ostanejo čim bližje naravi in resnici...

Pred — r

V Podgorcih so se pomerili mladi strelci

V nedeljo je bilo na strelišču v Podgorcih občinsko strelsko tekmovanje za mladince in pionirje v streljanju z rračno puško.

Pri mladincih je zasedla prvo mesto ekipa iz Podgorci, ki je »nastreljala« 885 krogov; 2. II. ekipa iz Podgorci — 774 krogov; 3. »Kovinar« Ormož — 772 krogov.

Pri pionirjih je zmagala ekipa iz Središča s 380 krogi pred ekipo iz Podgorci, ki si je priborila 275 krogov.

J. S.

Topolčnik na prvenstvu Evrope

Včeraj se je v vzhodnem Berlinu pričelo evropsko prvenstvo v judu, na katerem sodeluje tudi reprezentanca Jugoslavije. Med izbranimi reprezentanti je tudi enaindvajsetletni Stanko Topolčnik, član Impola iz Slovenske Bistrice.

To je že njegov tretji nastop na članskem prvenstvu Evrope, dvakrat pa je bil med udeleženci mladinskega prvenstva Evrope.

Prvič je z reprezentanco Jugoslavije na EP nastopil v švicarskem mestu Lausanne. Zal takrat ni smel nastopiti v konkurenci posameznikov, saj je bil le mesec dni prej med najboljšimi v Evropi pri mladincih, pravila pa so bila takšna, da mladinci niso smeli tekmovali v konkurenci posameznikov, temveč samo v ekipi. Na prvem prvenstvu je bil eden najboljših v jugoslovanski reprezentanci, ki je osvojila peto mesto. Tudi leto dni kasneje ga je zvezni kapetan uvrstil v našo izbrano ekipo, takrat pa je dosegel svoj največji uspeh. Osvojil je bronasto kolajno, potem ko je v polfinalu izgubil s predstavnikom NDR Sholzom. Omeniti pa moramo, da je imel precej smole, saj bi z malce sreče lahko stopil tudi na zmagovalni oder.

Letos je Stanko Topolčnik v Berlinu med največjimi favoriti. Tega se zaveda, dobro pa vedo tudi njegovi nasprotniki, ki bodo v neposrednih bojih dali vse od sebe, da bi ga ugnali. To bo zagotovo najtežji Stankov boj. Pred odhodom je za bralce Tedičnega odgovoril na nekaj vprašanj:

— Kako se počutiš v vlogi favorita?

»Teško je reči, kdo je favorit in kdo ne. Spominimo se samo lanskega leta, ko to nisem bil, pa sem vseeno uspel. Jasno pa je, da je moj položaj toliko težji. Vsi pričakujejo največ...«

— Kdo so tvoji največji konkurenti?

»Vzhodni Nemci se bodo bojevali na svojih blazinah in pred svojim občinstvom, to pa je že velika prednost. Poleg njih je še tu evropski prvak Feist (Francija), pa njegov rojak Munier, s katerim sem lansko leto podeli bronasto odličje. Pozabiti pa ne smem tudi na odlične tekmovalce iz Sovjetske zveze in meni vedno neugodne Madžare.«

— Kako pa je bilo s pripravami?

»To je poglavje zase. Najprej je bilo odloženo, da se bomo vsi pripravljali v Zagrebu. Bil sem že tam, povedali pa so mi, da s treningom ne bo nič. Pospravil sem potovalke in se vrnil domov. Treniral sem vsak dan po trikrat. Največ pozornosti pa sem posvetil kondicijskemu delu. Drugi reprezentantje se vsekakor na boljšem. Imajo poklicne trenerje, jaz pa sem pod vodstvom mojega trenerja Pliberška lahko vadil le dvakrat tedensko.«

— In kaj še lahko poveš pred odhodom?

»Morda le to, da bom dal vse od sebe. Enkrat mi je uspelo, zakaj ne bi še drugič. Seveda pa je potrebno poleg vsega še obilico športne sreče.«

Potem je pobral potovalki in se odpravil proti avtobusni postaji, od koder ga je pot vodila v Zagreb, kjer so se zbrali vsi najboljši. Kdo ve, kakšne misli so ga prepletale, verjetno pa je snoval načrte o bojih na blazinah.

Stanko, držali bomo pesti in pričakovali najboljše vesti. Če ne bo vse tako kot želimo, ne bomo razočarani, kajti velikokrat nam je že dokazal, da je veliki športnik in šampion.

D. Utenkar

UGODNA PRILOŽNOST

Desternik. Ze dolgo pričakovana želja Desterničanov da bi končno imeli svoj gasilski dom, se bo verjetno kmalu uresničila, kajti dela pri domu so v polnem teku in računati je lahko na skorajšnjo otvoritev. Zlasti velja omeniti skro tov. Antona Zelenika in njegove požrtvovalne sodelavce, ki svoj prosti čas žrtvujejo za interes vseh Desterničanov. Ta pohvale vredna zamisel se bo gotovo prej ali slej obrestovala.

Ker je gradnja gasilskega doma več ali manj v zaključni fazi, bi opozoril na izredno priliko-možnost, ki bi utegnila koristiti vsem »brezdomcem«, službujočim na Desterniku. Gre namreč za stanovanjsko tisko, ki bi se, vsaj delno, lahko rešila s tem, da bi gasilskemu domu

prizidali še eno nadstropje in ga uredili za samska stanovanja. Morda bi na ta način uspelo rešiti problem 5 do 8 samskih oseb, ki bi lahko služile tako učiteljem, miličnikom in morda še komu. Menim in celo svetujem, da bi se uprava šole, javne varnosti in občinski odborniki KS Desternik v zvezi z omenjenim dejstvom le enkrat vsaj posvetovali, preder bi dom bil končan. Prepričan sem, da bi občina prej našla razumevanje za sofinanciranje v tem smislu, kot pa za gradnjo novega stanovanjskega bloka.

Tako bi vsaj začasno bila rešena stanovanjska kriza, pa tudi dom kot tak bi dobil ustrežnejšo arhitektonsko podobo. Seveda pa je za to pač potrebne nekoliko elastičnosti in dobre volje soodgovornih ljudi.

MZ.

Nujni sta resnost in stalnost v zahtevah staršev

Pri vzgojnih postopkih je izrednega pomena doslednost. Otrok mora čutiti resnost in stalnost v zahtevah. Če bomo starši zahtevali, da pospravi igrače le tedaj, kadar so v napoto, ob drugih priložnostih pa ne bodo nereda niti opazili, otrok zahtev ne bo jemal resno. Prav tako ne bo pripomoglo k oblikovanju odnosa do lastnine, če bodo starši, strogo ukrepi, kadar bo otrok poškodoval ali vzel stvar, ki jo cenijo, ne bo jim pa mar npr. če bo jemal drobiž. Nedoslednost je tudi v tem, če oče ukrepa po svoje in mati po svjete ali če starši otroku prepovedujejo kaj, za kar sami niso občutljivi. Oče npr. v službi večkrat »p sodi« različne predmete, kar v družini ni skrivnost, ali mati v otrokovih navzočnosti v avtobusu večkrat »porabi« plačati itd.

Zaradi nedoslednosti otrok ne bo videl pravilne poti, ne bodo se mu mogli izoblikovati jasni pojmi o dovoljenosti in nedovoljenosti, sam v sebi bo zmedel in je vprašanje, kaj bo storil v kritičnih trenutkih.

Starši večših menijo, da manjšega otroka sploh ne kaže omejevati, ker zahtev in prepovedi še ne more razumeti, in mislijo, da bo že pametno presojal, ko bo dorasel. Otrok v vsem popušča in so celo zadovoljni, če je domišljivi pri majhnih prevarah. Nekega dne pa se jim z zdzi, da je že čas, da otrok ostavi svoje navade, in takrat se začne boj z nečim, kar so pravzaprav sami pomagali oblikovati. Navadno se to zgodi, ko začne otrok hoditi v šolo, ker jih okolje opozori na njegovo vedenje.

Škodljivo za otrokov razvoj je tudi, če starši ustrezajo vsaki njegovi želji, mu kupijo vse, kar si želi, mu dajejo denar, s katerim razpolaga po svoji volji ipd. V takih primerih bo otrok izgubil občutek za vrednosti, stvari bodo izgubile v njegovih očeh pravo vrednost, pogosto bo zahteval čedalje več, več kot imajo vrstniki, in končno, »kdo mu bo lahko šel ustregel, če ni bog,« pravi neki filozof. Toliko dobrega so mu že želeli, pa jim je ostal le občutek, da so vzgajali egoističnega, vase zaveranega otroka, ki pozna le sebe in svoje zahteve.

Nedoslednost, preveč popuščenja, premalo omejevanja in zasipavanje otroka z dobrinami nujno zbuja v njem nepravilne predstave in poglede na svet in v zvezi s tem tudi na lastnino.

Podobne posledice ima skrajnost v pretiranem omejevanju in prikrajševanju. Otrok, ki mu starši ne bodo

izpolnili najpreprostejših in osnovnih želja, se bo vedno čutil prikrajšanega ali celo manjvrednega med vrstniki. Taki otroci bodo kasneje ali pretirano skopi ali s stvarmi in denarjem ne bodo vedeli ravnati, morda ne bodo imeli meje v svojih težnjah po pridobivanju. Starši opraviljejo trd način dela z otrokom s tem, da mu hočejo le dobro, da ga želijo naučiti

že zgodaj, da je življenje težavno in da se je treba v njem marsičesa odpovedati. Mati ali oče večših menita, da si v svojih otroških letih nista mogla privoščiti drage igrače niti prave žoge, zato tudi svojega otroka nočeta razvajati. Vendar pri tem starši pozabljajo, da potrebe rastejo glede na možnosti in splošni standard.

Kaj je bolezen?

»Zbolevanje« je splošna lastnost vseh organizmov. Živali in rastline prav tako zbolijo kakor človek. Kaj bolezen pravzaprav je, se da težko določiti. Ta težava je nekateri zdravniki privedla k trditvi, da boleznj sploh ni, marveč da so ljudje samo bolni. Resno vzeto »nima« človek boleznj, človek je »bolan«. Drži pa, da ni boleznj zunaj živega organizma. Bolezen ni nekaj vnanjega, kar se človeka oprijemlje. Bolezen je toliko bolj storitev človeškega telesa in duše. Človek napravi svojo bolezen. Le-ta je odgovor živega organizma na poprejšnjo okvaro ali obremenitev.

Bolezen se razodeva z določenimi, vedno znova se vračajočimi bolezenskimi znamenji (simptomi), ki ima-

jo svoj vzrok v določeni reakciji človeškega telesa na kvarne vplive. Različna bolezenska znamenja, kakor so bolečina, neješčnost, utrujenost, težko dihanje, pospešeno utripanje žile itd. niso pravzaprav nič drugega, kakor spremenjena znamenja zdrave dejavnosti različnih organskih sestavov. Če opazujemo spremembe v dejavnosti človeškega organizma z bolezenskimi znamenji, se nam ponuja sklep, da se znamenja dela in boleznj ujemajo. Iz tega vidika je bistvo boleznj »napore«.

Različna bolezenska znamenja se pri bolniku strnejo v bolezensko sliko in zdravnik jih skuša spraviti v sklad z značilnimi bolezenskimi slikami, ki jih je ugotovila zdravstvena medicina.

Skupnost podobnih bolezenskih primerov je bila na začetku naravoslovnega zdravstva pred skoraj 2000 leti povod, da se je izoblikoval splošni pojem »bolezen«. Ta miselnost je potrebna za razumevanje klinike in raziskovanje boleznj. Če se torej tudi zavedamo, da pravzaprav ni ne »tifusa« ne »gripe«, bomo zastran praktičnih pomislov še vnaprej uporabljali imena za posamezne boleznj, ki smo jih pač navajeni. Ugotoviti, ali je kdo »zdrav« ali »bolan«, ni zmerom lahko. Z ene strani se lahko kdo čuti zdrav in pri močeh in vendar je »bolan«, npr. za sladkorno. Z druge strani pa se kdo čuti bolan, pa je pravzaprav zdrav. Na občutek boleznj se pač ne moremo zanašati. Pri nenadnih motnjah, pri daljšem bolehanju in živčnih motnjah se pač zmeraj pojavlja nekak občutek ne-

ugodja, ki ga je težko opisati in ki se kaže v naslednjih bolezenskih znamenjih: v neješčnosti, utrujenosti, v pomanjkanju »spodbude«. Tudi zdravnik ne more zmerom takoj ugotoviti, ali je človek, ki k njemu pride ali ki ga kliče, v resnici bolan. Velikokrat so potrebne natančne preiskave in daljše opazovanje. Življenje ni niti v zdravju niti v boleznj račun, ki se kar tako izide, kakor je med dnevom in nočjo prehodna doba mrak, tako je med boleznijo in zdravjem čas, ko človek ni več zdrav, pa tudi še bolan ni. Značilna znamenja za ta čas, ko je ubrano ravnovesje zdravja že iz tira, so: slabo počutje, slabosti, nezadovoljstvo, pomanjkanje volje do dela itd. Zato imenujemo to vmesno obdobje med zdravjem in boleznijo »breje zdravje« ali »somrak zdravja«.

Avtorelly bratstva in prijateljstva

V nedeljo, 24. maja, bodo člani Avto-moto društev iz občin Ormož, Ptuj in Slovenske Bistrice množično sodelovali v turistično ocenjevalni in spretnostni vožnji avtomobilistov občin Čakovec, Koprivnica, Ormož, Ptuj in Slovenska Bistrica v Koprivnici. Člani Avto-moto društev bodo v kolonah pešjali iz občinskih središč v mesto Koprivnica, kjer bodo tega dne zaključene IX. tradicionalne delavske športne igre občin Čakovec, Koprivnica, Ormož, Ptuj, Slo-

venska Bistrica in Varaždin. S tem dnem pa se tudi zaključujejo letošnje prireditve IX. tedna bratstva in prijateljstva sodelujočih občin. F. B.

Tednik, vaš list

horoskop horoskop horoskop horoskop

OVEN
od 21. marca
do 20. aprila

Pazite, da boste na cilju spoštili in pripravljivi za nove podvige. Zavedati pa se morate, da boste ob koncu bogatejši le za spoznanje, da ni vse tako, kot mislite.

RAK
od 23. junija
do 22. julija

Vedno, kadar mislite, da vas ne razumejo, vihate nos, ne zavedate pa se, da vam to le škoduje. Pričakujte burno obdobje v ljubezni, ki se bo vrnila na stara pota.

TEHINICA
od 23. sept.
do 22. oktobra

Uspeli v poklicu obeta prebudite čas. Pomislite na nekdanjo romantično sosedo, ki vas tudi sedaj ne pozablja. Ne nasedite tistim, ki čakajo pohlepno na vaše ime.

KOZOROG
od 21. dec.
do 20. januarja

V zagato ste prišli, ker preveč preprosto gledate na svet. Pričakujte lahko novice, ki vas bodo odvračile od skrbi, nikakor pa ne dovoljujte, da odločajo za vašim hrbtom.

BIK
od 21. aprila
do 20. maja

Številna sročanja inn ova znanstva vam utegnejo koristiti. V poklicu boste nezadržno napredovali, samozavest pa bo seveda temu primerna. Pazite na najbližje, ki so nevarni.

LEV
od 23. junija
do 22. avgusta

Imate veliko priložnost za spravo z dolgoletnim sovražnikom, ki pa vam lahko v tem trenutku veliko koristi. Proč s predsodki in raznajte po svoji vesti. Z ljubeznijo pa počakajte.

SKORPIJON
od 23. oktobra
do 22. nov.

Sončni dnevi so v vas prebudili nekdanji duh. Brez skrbi se podajte na pot in ne skoparite z denarjem. Ljubezen bo prišla brez tega. Znakrat pa ne mislite preveč o tem.

VODNAR
od 21. januarja
do 20. februarja

Sporočila lahko na vas vplivajo neugodno, lahko pa vas tudi prijetno presenetijo. Oseba iz vaše bližnje okolice na vsak način hoče vzbuditi pozornost. Dajte ji priložnosti.

UVOVČICA
od 21. maja
do 22. junija

Morda ste že sami ugotovili, da vsega še niste premislili. Utegnete se ustaviti ob zelo privlačni ponudbi, ki pa je vse prej kot to. Iziogibajte se vetrovnih krajev.

DEVICA
od 23. avgusta
do 22. sept.

Vsekakor se morate najprej odvaditi stare navade, da ob vsaki priložnosti vzrojite. Konec tedna morate prepustiti zasebnemu življenju, med tem pa se posvetite poslu.

STRELEC
od 23. nov.
do 22. dec.

Kolikor ste se naučili v šoli, še ne zadostuje za popolnost. Nigle nobena izjema, zato opravite s svojo vestjo in se ne ponašajte. Pijača škodi zdravju in imenu.

RIBI
od 21. februarja
do 20. marca

Vsi pričakujejo od vas strpnosti, ker ste jih tako navadili. Nič ne bi bilo narobe, če se pokazete tudi v drugačni luči. Oreh, ki se vam zdí trd, boste zlahka skrli. Pogum velja.

Utrujeni ne smemo za krmilo

Veliko prometnih nezgod se pripeti zaradi utrujenosti voznikov. Največkrat so tu prizadeti poklicni vozniki, ki presede za krmilom dalj časa, kot je dovoljeno in primerno; pa tudi vozniki osebnih avtomobilov niso izvzeti, kadar se odpravljajo na dolgo pot in pretiravajo v vožnji brez ustreznega počitka. Vse to povzroča prehudo utrujenost, posledice pa so zmanjšana pazljivost, oslabilitev refleksov in večja brezbržnost v prometu.

Tako nastanejo prometne nezgode v primerih, ko bi sicer niti ne prišlo do nevarnega položaja na cesti.

Zato moramo preprečevati preutrujenost za krmilom. Najprej moramo seveda skrbeti, da sedemo za krmilo primerno spočiti. Med vožnjo pa se moramo izogibati preveliki utrujenosti s primernimi odmori. Specialisti svetujejo, da si za vsako uro vožnje privoščimo vsaj pet minut počitka, po dveh in štirih urah vožnje pa vsaj deset do petnajst minut. Pri dolgih vožnjah bi po dveh urah morali počivati vsaj pol ure. Če je promet zelo gost in pot naporna, naj bo počitek še daljši.

Preutrujenost pa ne nastopa samo zaradi napete vožnje in dolžine potovanja, povzročajo jo tudi druge okolščine, ki jih moramo preprečevati. Tu pride v poštev predvsem slab zrak v vozilu, ki ga lahko povzročajo škodljivi plini in tobakov dim, neprijetna toplota, ropot, neudoben sedež, močno tresenje zaradi slabe ceste ali slabega ohišja. Utrujenosti je lahko vzrok tudi enoličnost vožnje, povečujejo jo duševna napetost zaradi hitre vožnje in pa neprimerna ali nezadostna prehrana med vožnjo. Utrujenost vpliva tudi na delovanje sluha in vida, tako da se zmanjša sposobnost in natančnost zaznavanja. Zato mora voznik vedno paziti, da se njegova utrujenost ne stopnjuje preveč. Utrujeni voznik ni le samo deloma zmožen za svoje opravilo, temveč vrh tega tudi zelo nevaren udeleženec v javnem prometu, saj ogroža zdravja in življenja drugih.

Pri daljših vožnjah priporočajo voznikom, da si pomagajo tudi z zvočnimi dražljaji. Tako je koristno menjavati godbo, govor in tišino. Voznikom priporočajo, da ne potujejo sami in tako preprečujejo preveliko monotonost med vožnjo. Celo redkobesedni potnik, ki se udeležuje pogovora samo z »da« ali »ne«, je včasih dobrodošel, ker pripomore k voznikovi budnosti.

Med vožnjo koristi tudi uživanje kave ali kislega mleka. Učinki kave se poznajo v našem telesu 30—40 mi-

nut potem, ko jo zaužijemo. Pripomore nam k osvežitvi vsega organizma, predvsem pa krepi vid in sluh. Seveda moramo tu svariti pred kakršnim koli pretiravanjem, ki bi povzročilo več škode kakor koristi. Tudi kislo mleko vpliva zelo osvežujoče. Škoda je le, ker ga težje dobimo kot kavo. Kadar je voznik huje utrujen, mu manjši počitki ne bodo zadostovali več. Vožnjo mora prekiniti za nekoliko daljši čas in si privoščiti počitek s spanjem. Če po takem krajšem počitku bo voznik spet sposoben za vožnjo, možganske celice bodo spet normalno delovale ter mu omogočile potrebno zbranzost in pazljivost. Zelo napačno bi bilo misliti, da je v ta namen škoda žrtvovati dragoceni čas in da se je bolje nekoliko premagati. Kratek premor s spanjem nas okrepi za nadaljnjo vožnjo, koristil bo voznikovemu zdravju, obenem pa pomagal, da se bo zmanjšalo število nezgod na naših cestah zaradi utrujenosti voznikov. -d

Vremenske spremembe in zdravstveno počutje človeka

Ze dolgo je znano, da vremenske razmere močno vplivajo na zdravstveno stanje in delovne sposobnosti človeka. V medicini mislijo, da so kronične bolezni, kot so revmatizem, čir na dvanajsterniku, bronhialna astma in mnoge druge tesno povezane z naglimi vremenskimi spremembami, karakterističnimi za prehodne letne čase (pomlad, jesen).

Spremembe zračnega tlaka vplivajo na človekov vegetativni živčni sistem (simpaticus in parasimpaticus), na žleze, ki izločajo hormone (nadledvične žleze). Vegetativni živci so najpomembnejši regulatorji vseh življenjskih funkcij — prebave, dihanja, krvnega obtoka in delovanja srca.

Če je zračni pritisk visok, pomeni to sončno in lepo vreme. V tem primeru se kronični bolniki dobro počutijo. Večina se jih čuti lahke in sposobne za delo.

Predhodno lepo vreme s pojavi toplih vetrov izziva spremembe v subjektivnem stanju. Ljudje se pritožujejo zaradi nerazložljive utrujenosti in razdražljivosti. Koncentracija in zanimanje za delo sta zmanjšana. Ljudje z labilnim vegetativnim živčnim sistemom dobijo v tem času hitrejši utrip srca in bolečine okrog njega, kar jih zelo vznemirja.

Hitre spremembe zračnega

tlaka, ki so tako značilne za prve pomladne dni, povzročajo nervozo in nespečnost, glavobol, težave za bolnike na dvanajsterniku. V takšnem času je mnogo ljudi zelo slabo razpoloženih. Njihov krvni pritisk pada, zaspantost in omotica pa se pojavljata pri spremembi položaja glave. Sposobnost za delo je občutno zmanjšana.

Padec zračnega tlaka, ki ga spremlja dež ali sneg, povzroča naglo in prijetno razbremenitev, kakor da bi prišlo do »izpraznitve energije«. Utrujenost, glavobol, strah pred padcem v nezavest minejo, splošno stanje pa se zboljša. Poveča se tudi razpoloženje za delo. Toda dokler traja zgoraj navedeno stanje, se težave povečujejo. Astmatiki težko dihanje, revmatiki občutijo neprijetno zbadanje v sklepih in mišicah, epileptiki dobivajo napade, ljudi z visokim tlakom pa lahko v takšnem času zadene kap.

Dr. J. Vojnovič

KIS JE NENADOMESTLJIV

Vinski ali sadni kis, brez katerega si ne moremo misliti gospodinjstva, ni samo dragocena tekočina za pripravo različnih solat, temveč je tudi odlično sredstvo za čiščenje številnih predmetov v stanovanju.

Našteli bomo le nekatere izmed mnogih lastnosti kisa.

Kuhinjska posoda bo svetla in lesketajoča, če jo bomo od časa do časa prekuhali v raztopini vode in kisa (3 žličke kisa na liter vode).

Steklene in kristalne vaze bodo s kisom kot nove: en nstrgan surov krompir dobro zmešajte z dvema skodelicama kisa in s to mešanico zdrgnite vaze, potem pa jih oplaknite s čisto mlačno vodo.

Če vonja kuhinjska posoda po čebuli ali ribah, jo dobro zmočite s skodelico kisa, malo kisa pustite za eno uro na dnu, potem pa posodo oplaknite.

Sir ali meso zavijemo v krpo, ki smo jo namočili v kis, potem pa vse skupaj v staniolski papir. Tako se bo tovrstno živilo dolgo ohranilo sveže.

Potemnele bakrene predmete osvežimo z mešanico enakih delov moke, soli in kisa. Potemnele steklenice bodo spet čiste in prozorne, če denemo vanje žlico riža ali malo jajčnih lupin in skodelico kisa, potem pa vse to dobro pretresemo. Na koncu oplaknemo steklenico s čisto vodo.

Polivinilne zavese v kopalnici bodo spet lepe, če jih bomo za nekaj ur deli v oksano vodo, potem pa jih oprali v čisti vodi.

Kisova voda imenitno čisti volnene preproge in njihovim barvam vrača svežino.

Sijoča mesta na oblekah, predvsem na moških hlačah, bomo odstranili, če jih bomo zdrgnili s krpo, ki smo jo pomočili v kis. Po takšnem čiščenju pustimo oblačilo nekaj časa na prepihu, prelikamo pa ga šele naslednji dan prek mokre krpe.

Volneni ali svileni oblačilni in drugačni predmeti bodo spet mehki in bleščeči, če bomo deli v zadnjo vodo pri pranju žlico ali dve kisa.

Prevleke na kavčih in naslonjačih bomo lepo očistili s krpo, ki smo jo pomočili v raztopini pol skodelice kisa in četrt litra tople vode.

Lasje bodo mehki in bleščeči, če bomo zadnji vodl pri izpiranju dodali žlico čistega vinskega kisa. Vonj po kisu izgine, ko se lasje posuše.

Zamašena nalivna peresa čistimo s kisom, potem pa jih splahnemo s toplo čisto vodo.

XX. NAGRADNO ŽREBANJE

za vlagatelje vezanih branilnih vlog in vezanih deviznih žiro računov

Dva osebna avtomobila in 180 drugih nagrad

za vlagatelje vezanih hranilnih vlog in vezanih deviznih žiro računov, ki bodo na dan 30. JUNIJA 1970 imeli najmanj 1000 din vezanih na več kot eno leto.

ZA VSAKIH 1000 DIN — EN ŽREBNI LISTIC. SVOJE VLAGATELJE NAJBOLJE NAGRAJUJETA

KREDITNA BANKA PTUJ

KREDITNA BANKA MARIBOR

Radijski program

NEDELJA, 24. maja
 6.00-8.00 Dobro jutro! - vmes
 ob 6.00 Poročila 6.30 Vremenska
 napoved 6.50 Danes za vas 7.00
 Poročila 7.20 Vremenska napo-
 ved - Informativna oddaja 7.30
 Za kmetijske proizvajalce 7.50
 Informativna oddaja 8.00 Poro-
 čila - Radijski in TV spored
 8.05 Veseli tobogan 9.00 Poroči-
 la 9.05 Srečanje v studiu 14.00
 Poročila 10.05 Se pomnite, tova-
 riši! 10.25 Pesmi borbe in de-
 la 10.40 EP 10.45-11.00 Poslušal-
 ci čestitajo - vmes ob 11.00-
 11.20 Poročila 11.50-12.00 Pozo-
 vor s poslušalci 12.00-12.10 Po-
 ročila 13.00 Poročila 13.15 Obve-
 stila in zabavna glasba 13.30 Re-
 portaža 13.50 Domači napavi
 14.00 Poročila 14.05 Priljubljene
 melodije 14.30 Humoreska tedna
 14.50 Mandoline in godala 15.00
 Poročila 15.05 Veseli ritmi in me-
 lodije 16.00 Spoznavajmo svet in
 domovino 17.20 EP 17.25 Poročila
 17.30-19.00 Športno popoldne
 19.00 Lahko noč, otroci! 19.10 Ob-
 vestila 19.15 Glasbene razgledni-
 ce 19.30 Radijski dnevnik 20.00
 Zabavna glasba 20.30 Prenos ko-
 šarkaške tekme 23.30 Poročila
 23.45 Ansambel bratov Avsenik
 23.50 Poročila 23.55 Literarni nok-
 turno 23.15 Jazz 24.00 Poročila

Vsak dan razen v nedeljo:
 4.30-5.00 Dobro jutro! - vmes
 ob 5.00 Poročila 5.30 Vremenska
 napoved - Danes za vas 5.45 In-
 formativna oddaja 6.00 Jutranja
 kronika 6.30 Vremenska napoved
 - Informativna oddaja 6.50 Re-
 kreacija 7.00 Poročila 7.15 Infor-
 mativna oddaja 7.25 Radijski in
 TV spored 7.45 Informativna od-
 daja 8.00 Poročila.

PONEDELJEK 25. maja
 14.00 Poročila 14.05 Orkester
 Andre Kostelanetz 14.30 EP 14.35
 Poslušalci čestitajo 14.55 Kredit-
 na banka Ljubljana 15.00 Dogodki
 in odmevi 15.30 Glasbeni in-
 termezzo 15.40 Slovenski zborov-
 ski skladatelji od romantike do
 danes 16.00 Za vas 17.00 Poročila
 17.05 Operni koncert 18.00 Poro-
 čila 18.15 »Signali« 18.30 »Inte-
 rna 459« 19.00 Lahko noč, otroci!
 19.10 Obvestila 19.15 Ansambel
 Rudija Bardosierja 19.25 EP
 19.30 Radijski dnevnik 20.00 Kon-
 cert simfonjskega orkestra - v
 odmoru: Kulturna kronika 22.00
 Poročila 22.15 Jazz 23.00 Poroči-
 la 23.05 Literarni nočno 23.15
 Popevke iz Radia Beograd 23.40
 Zaplešimo 24.00 Poročila.

TOREK, 26. maja
 14.00 Poročila 14.05 Glasba mla-
 dih 14.25 Igra plesni orkester
 14.40 Mladinska oddaja: »Na po-
 ti s kitaro« 14.55 Zdrženje kre-
 ditnih bank Slovenije 15.30 Do-
 godki in odmevi 15.39 Glasbeni
 intermezzo 15.49 Odlomki iz ope-
 re »Iskalci biserov« 16.00 Za vas
 17.00 Poročila 17.05 Beethovenova
 dela v izvedbah domačih umet-
 nikov 18.00 Poročila 18.15 V torek
 na svidenje! 18.45 Družba in čas
 19.00 Lahko noč, otroci! 19.10 Ob-
 vestila 19.15 Minute s slovenskim
 instrumentalnim kvintetom 19.25
 EP 19.30 Radijski dnevnik 20.00
 Prodajalna melodij 20.30 Od pre-
 miere do premiere 21.30 Lahka
 glasba 22.00 Poročila 22.15 Jugo-
 slovska glasba 23.00 Poročila
 23.05 Literarni nočno 23.15
 Popevke iz Radia Zagreb 23.40
 Zaplešimo 24.00 Poročila.

SREDA, 27. maja
 14.00 Poročila 14.05 Operetni od-
 lomki 14.30 Pet minut za EP 14.35
 Poslušalci čestitajo 14.55 Kredit-
 na banka in hranilnica Ljublja-
 na 15.00 Dogodki in odmevi 15.30
 Glasbeni intermezzo 15.40 Od-
 skočna deska 16.00 Za vas 17.00
 Poročila 17.05 Mladina sebi in
 vam 18.00 Poročila 18.15 »Rad
 imam glasbo« 18.40 Naš razgovor
 19.00 Lahko noč, otroci! 19.10 Ob-
 vestila 19.15 Glasbene razgledni-
 ce 19.30 Radijski dnevnik 20.00
 »Ti in opera« 22.00 Poročila 22.15
 Jazz 23.00 Poročila 23.05 Literar-
 ni nočno 23.15 Popevke iz
 Radia Beograd 23.40 Plesni ritmi
 24.00 Poročila

ČETRTEK, 28. maja
 14.00 Poročila 14.05 Pesem mla-
 dih 14.25 Igra plesni orkester
 14.40 Enajsta šola 14.55 Zdrženje
 kreditnih bank Slovenije 15.30
 Dogodki in odmevi 15.39
 Glasbeni intermezzo 15.40 Kon-
 cert komornega zbora 16.00 Za
 vas 17.00 Poročila 17.05 Četrto-
 vo popoldne 18.00 Poročila 18.15
 »Morja vam bo všeč« 18.45 Naši
 znanstveniki pred mikrofonom
 19.00 Lahko noč, otroci! 19.10
 Obvestila 19.15 Ansambel Klaus
 Wunderlich 19.25 EP 19.30 Radijski
 dnevnik 20.00 Domače pesmi
 21.00 Literarni večer 21.40 Glasbeni
 nočno 22.00 Poročila 22.15
 Simfonični koncert 23.00 Poroči-
 la 23.05 Literarni nočno 23.15
 Jazz 23.40 Popevke iz Radia Za-
 greb 24.00 Poročila.

PETEK 29. maja
 14.00 Poročila 14.05 Skladbe za
 mladino 14.30 EP 14.35 Poslušal-
 ci čestitajo 14.55 Kreditna banka
 in hranilnica Ljubljana 15.00 Do-
 godki in odmevi 15.30 Napotki za
 turiste 15.35 Glasbeni intermezzo
 15.40 G. Gershwin: Amerikanez
 v Parizu 15.00 Za vas 17.00 Poro-
 čila 17.05 Človek in zdravja 17.15
 Po željah poslušalcev 18.00 Poro-

čila 18.15 »Rad imam glasbo«
 18.50 Ogledalo našega časa 19.00
 Lahko noč, otroci! 19.10 Obve-
 stila 19.15 Ansambel Borisa Fran-
 stila 19.15 Ansambel Borisa Fran-
 ka 19.25 EP 19.30 Radijski dne-
 vnik 20.00 Koncert zbora »Smeta-
 na« iz Češke 20.30 »Top-pops 13«
 21.15 Oddaja o pomorščakih 22.00
 Poročila 22.15 Iz logov domačih
 23.00 Poročila 23.05 Literarni nok-
 turno 23.15 Jazz 24.00 Poročila.

SOBOTA, 30. maja
 14.00 Poročila 14.05 Glasbena
 pravljica 14.25 Domače melodije
 14.55 Zdrženje kreditnih bank
 Slovenije 15.00 Dogodki in odme-
 vi 15.30 Glasbeni intermezzo 15.40
 Tenorist Peter Anders poje ar-
 je 15.00 Za vas 17.00 Poročila
 17.05 Gremo v kino 17.35 s triom
 Fritz Maldener 17.45 Jezikovni
 pogovori 18.00 Poročila 18.15 Do-
 bimo se ob isti uri 18.45 s knjiz-
 nega trga 19.00 Lahko noč, otro-
 ci! 19.10 Obvestila 19.15 Ansambel
 Beneški fantje 19.25 EP 19.30
 Radijski dnevnik 20.00 Zabavna
 radijska igra 21.15 Melodija me-
 seca 22.00 Poročila 22.15 Oddaja
 za naše tseljenje 23.00 Poročila
 23.05-01.00 S pesmilo in plesem
 - vmes ob 24.00-24.05 Poročila
 01.00 Poročila.

**Skupščina občine Ptuj
 Razpis**

Oddelek za upravno pravne zadeve Skupščine občine Ptuj razpisuje na podlagi 11. in 12. člena zakona o urejanju in oddajanju stavbnega zemljišča (Uradni list SRS, št. 42/66)

Javni natečaj

za oddajo v uporabo stavbnega zemljišča v Ptuj, ob Lackovi ulici za zgraditev trgovsko-poslovne stavbe.

1. Predmet natečaja je zemljišče družbene lastnine, ki ga tvori parc. št. 1136, stavbišče pripisano pri vlož. št. 658 k. o. Ptuj v izmeri 766 m², predvide- no za gradnjo enonadstropne poslovne stavbe, specializirane trgovine za elektromaterial.
2. Javni natečaj je usten in bo v ponedeljek, dne 8. junija 1970 s pričetkom ob 9. uri v sejni sobi Skupščine občine Ptuj, Srbski trg št. 1, soba 23/I. Interesenti morajo eno uro pred pričetkom jav- nega natečaja predložiti pismeno izjavo, da se za razpisnimi pogoji strinjajo, pismeno pooblasti- lo delavskega sveta gospodarske organizacije za zastopanje brez omejitve ali pismeno pooblastilo upravnega odbora oz. direktorja za zastopanje do višine, ki je določena v statutu gospodarske organizacije in pismeno potrdilo o vplačilu var- ščine v višini 100.000 din, ki jo je treba nakazati na tekoči račun komunalnega sklada občine Ptuj št. 524-652-9-041.
3. Natečaja se lahko udeležijo gospodarske organi- zacije s sedežem v SFRJ. Objekt zgrajen na zem- ljišču, ki je predmet natečaja se sme uporabljati le za prodajo elektromateriala.
4. Izklicna cena za m² ponudnega zemljišča znaša 500 din in obsega odškodnino za pravico uporabe tega zemljišča ter stroške dosežanje komunalne ureditve zemljišča. *
5. Zemljišče bo v smislu 13. člena zakona o ureja- nju in oddajanju stavbnega zemljišča oddano najboljšemu ponudniku, ki mora izlicitirati od- škodnino plačati v roku 30 dni po pravnomočno- sti odločbe o dodelitvi zemljišča na tekoči račun komunalnega sklada občine Ptuj številka 524-652-9-041. Poleg izlicitirane odškodnine za ponudeno zem- ljišče mora najugodnejši ponudnik plačati še:
 a) odškodnino za na parc. št. 1136, stoječo hišo in gospodarsko poslopje v Ptuj, Lackova 12,
 b) stroške rušenja zgradb, označenih pod a),
 c) odškodnino za nadomestna stanovanja v zgradbi pod a),
 č) sofinancirati komunalno ureditev celotnega kompleksa novega trgovskega centra v so- razmerju uporabe deleža tega kompleksa
 d) ter povrniti stroške razpisa javnega natečaja.
6. Najugodnejši ponudnik mora najkasneje v 3 me- secih po pravnomočnosti odločbe o dodelitvi zemljišča dati izdelati načrt za objekt na zem- ljišču, ki je predmet razpisa. K temu načrtu mo- ra dati soglasje urbanistična služba SO Ptuj.
7. Najugodnejši ponudnik mora na zemljišču, ki je predmet tega natečaja zgraditi objekt po po- gojih lokacijske dokumentacije Zavoda za urba- nizem Maribor št. LDP 17-4/IV-69 z dne 12. ja- nuarja 1970 in posebnega lokacijskega dovolje- nja.
8. Z gradnjo objekta pogojenega s tem natečajem mora najugodnejši ponudnik pričeti v letu 1970 in ga dokončati v letu 1971.
9. Pravico uporabe na ponudnem zemljišču pridobi najugodnejši ponudnik s pravnomočno od- ločbo o dodelitvi zemljišča. Pred vročitvijo odločbe o dodelitvi zemljišča mora najugodnejši ponudnik z občino Ptuj skle- niti posebno pogodbo glede izpolnjevanja obvez- nosti iz natečajnih pogojev.
10. Vsa pojasnila v zvezi z razpisom daje oddelek za upravno pravne zadeve Skupščine občine Ptuj.

Oddelek za upravno pravne zadeve Skupščine občine Ptuj

Zahvala

Ob smrti naše dobre

Dore Mervič

upokojene učiteljice iz Ptuja

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so jo spremljali na njeni zadnji poti in ji poklonili vence in cvetje. Posebna zahvala Osnovni šoli T. Znidarič in šoli Markovci za poslovljni govor ob odprtem grobu.

Zalujoči družini Mervič in Vedernjak

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega sina, brata in strica

Vinka Slodnjaka

iz Bodkove pri Juršincih

izrekamo iskreno zahvalo vsem, ki so nam lajšali bolečino ter darovali vence in cvetje. Še posebej se zahvaljujemo predstavnikom in pokojnikovim sodelavcem podjetja »Agraria« Koper za cvetje in poslovljne besede, hvala g. župniku Matiji Neudauerju in komunalnemu podjetju Ptuj, ki nam je omogočilo prevoz pokojnika v domači kraj.

Bodkovi, 15. maja 1970

Zalujoči: oče Martin, brat Jože, brat Martin z dru- žino, sestra Franciška z družino in drugo sorod- stvo.